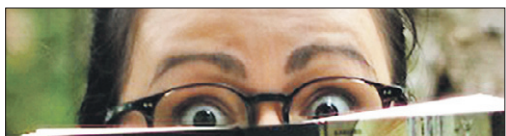

JOURNALISTI

tässä lehdessä

● Toimittaja Hanne Yli-Parkas koettelee rugbyssa rajojaan. **34**

KUVA: JUSSI VIERIMAA

● **LAURA KUIVALAHTI** antaa antaa positiivista palautetta aina kun lukee hyvän jutun. Hän toivoo, että toimituksissakin palautetta saisi enemmän.

29

● **IRAKILAIJOURNALISTI** Waleed Al-Gburi sai heinäkuussa kielteisen turvapaikkapäätöksen. Journalistiliitto vaatii, että tapaus käsitellään uudelleen.

32

poimuri

Minua ei häiritse vastata vaikka 25 eri median toimittajalle tunnin aikana. On tärkeää, että maassamme on rikas ja vastuullinen mediakenttä, muitakin kuin etelän medioita. Se turvaa osaltaan demokratiaa.

Suomen Lontoon-suurlähetystön lehdistöneuvos Jouni Mölsä Viestijät.fi-sivustolla 5. syyskuuta

Suomalaisen median olisi syytä yhdistää voimansa. Kaupallisen median ja Yleisradion vastakkaisasettelussa on aitoa pohjaa, mutta sitä suurempi kansallinen kysymys on kotimaisen me-

dian selviytyminen. Suomalaisille on syytä tehdä uutisia, viihdettä ja kulttuuria suomeksi ja Suomessa.

Keskisuomalaisen pääkirjoitus 10. syyskuuta

Verkon uudet vahvat pelurit ovat kaikki nuoria. Google on 18-vuotias, Facebook 12-vuotiaana nipin napin teini-iässä. Amazon on 22, Yahoo 24 ja Twitter 10-vuotias. Kaikki nuo yhteensä ovat nuorempia kuin Yleisradio. Nuoruus on voimaa, mutta me teemme työtä sillä mielellä, että Yleisradio on olemassa ja voimissaan

vielä 90 vuoden kuluttuakin.

Ylen toimitusjohtaja Lauri Kivinen yhtiön verkkosivuilla 9. syyskuuta

Vaikka Jurvan Sanomien ulkoasu ja tekijät ovat vuosien varrella vaihtuneet, ei lehden perusajatus ole Olavi Kalajaisen ajoista muuttunut. Tärkeintä on tehdä laadukasta ja luotettavaa journalismia, joka innostaa paikallisia ihmisiä pitämään kiinni omasta identiteetistä ja kehittämään omaa pitäjää entistä paremmaksi. Uhkarohkeita tekoja kaivataan yhä.

Jurvan Sanomien pääkirjoitus 14. syyskuuta

JOURNALISTI

Journalisti Journalisten
Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
92. vuosikerta 22. 9. 2016

TOIMITUS

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA
/ANSVARIG CHEFREDAKTÖR
Markku Lappalainen 040 586 0613

TOIMITUSSIHTEERI/REDAKTIONS-
SEKRETERARE
Manu Marttinen 050 310 3036

TOIMITTAJAT/REPORTRÄR
Nina Erho 050 379 8155
Marja Honkonen 050 379 9108

ULKOASU/LAYOUT
Kai Widell 050 576 2746
Heli Saarela (vapaalla)

TILAUKSET/BESTÄLLNINGAR
YAP Solutions Oy 09 856 67912
journalisti@nesenta.fi

PAINO/TRYCKERI
I-print Oy, Seinäjoki
ISSN 1236-3596 (painettu/tryckt)
1458-4271 (verkko/nät)

JULKAISIJA/UTGIVARE
Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund
(09) 6122 330, faksi (09) 640 361
PL 50, 00531 Helsinki

etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
förnamn.släktnamn@journalistiliitto.fi
www.journalisti.fi

KANNEN KUVAT: SALAMATKUSTAJA,
LÄHIÖMUTSI JA MARIIEVERONICA

*Journalisti vaalii
laadukasta journalismia,
sananvapautta ja
alan parhaita perinteitä.
Journalisti tarkastelee
kriittisesti media-alaa
ja sen ilmiöitä.*

MARKKU LAPPALAINEN markku.lappalainen@journalistiliitto.fi

Ex-poliisijohtajan horjahdus

Eläkkeellä oleva poliisiylijohtaja **Mikko Paatero** varasti syyskuun alussa hetkiseksi uutisjulkisuuden. Hän toi Ylen uutisten ykkösaikana esille huolensa Suomea uhkaavasta terrorismista ja pakolaisten rikollisuuteen viittaavasta organisoitumisesta. Saman tien kaikki lainasivat Ylen uutista.

Jo alkuperäisestä uutisesta kävi ilmi, että haastattelu ennakoiki Paateron kirjaa *Sisäinen turvallisuus horjuu*. Oli siis aihetta odottaa, että kirjasta löytyy punnitut perustelut ja asianmukaisesti dokumentoidut tiedot arvion pohjaksi. Niin ei käynyt.

Paatero pitää arvioitansa itsestään selvänä. Ylen haastattelussa hän kertoi keskustelleensa asiasta eri ”tahojen” kanssa. Näitä keskusteluja hän ei ole halunnut enempää avata. Verkkofoorumeilta löytyy paljonkin yhtä vakavasti otettavaa, perustelematonta mielipidesäältä.

Vasta seurantavaiheessa

mediat – Yle muiden mukana – ryhtyivät pohtimaan, millaisilla eväillä Paatero oli liikkeellä. Kyseltiin, oliko uutinen eläkeläisen horinaa. Oliko kyseessä kirjanmyyntitemppu? Vai peräti avaus Paateron poliitikonuralle? Kenties kaikkien näiden yhdistelmä?

”Vastuullinen sanankäyttäjäksi myös perusteleesittämänsä mielipiteet.

Julkisuudenhallinnan käsikirjaa noudatellen ex-poliisijohtaja onnistui herättämään kiinnostuksen kirjaansa, jossa hän purkaa mieltään entisen tehtävänsä kipupisteistä. Virassa ollessaan hän ei voinut kommentoida julkisesti turvallisuus- ja oikeusviranomaisia.

Kirjassaan Paatero moittii myös mediaa, jolle hän esittää

erityistä valvontaelintä. Hän suhtautuu karsaasti median itsesääntelyyn. Hänen mielipiteensä perustuvat varsin ohueen tuntumaan Julkisen sanan neuvostosta ja sen toiminnasta. *Journalistin ohjeet* ja mediaa säätelevän lainsäädännön hän jättää sivuosaan.

Suomalaisen sananvapauden keskeistä perustaa on se, ettei meillä ole journalismin sisältöön ja ammattietiikkaan liittyvää julkista sääntelyelintä, joka sisältää uhan isosta askeleesta sensuurin suuntaan.

Aiemman asemansa vuoksi Paatero ei ole kuka tahansa eläkeläinen. Hänen puheillaan ja kannanotoillaan on edelleen erityistä painoa. Häneltäkin voi pyytää ja pitää saada myös pitviä perusteita mielipiteiden tueksi. Irrotteleva ajatusleikki on syytä leimata selkeästi pohdinnaksi. Sellaiselle sisällölle on omat fooruminsa, joilla vastuullinen sanankäyttäjäksi myös perusteleesittämänsä mielipiteet. Tätä myös vastuunsa kantava julkaisija edellyttää.

Väärä mielipide

Hufvudstadsbladetin päätoimittaja **Jens Berg** siirrettiin toisiin tehtäviin keväällä 2015, kun hän oli hyväksynyt pääkirjoitustekstin, jossa oli kustantajan mielestä väärä mielipide. Kirjoittaja oli rojhennut olla sitä mieltä, että Itä-Suomeen kaavailtu kokeilu pakollisen ruotsin korvaamisesta venäjän opinnoilla ei uhkaa ruotsin kielen asemaa Suomessa.

Tieto käy ilmi syyskuun alussa julkaistusta *Amos arv*-reportaasilehdestä, joka avaa kiintoisan näky-

män suomenruotsalaiseen mediaan.

Liikemies-mesenaatti **Amos Andersonin** perintöä vaalitaan hyvin yksinvaltaisesti. Keskeisten ratkaisujen takana ovat Konstsfundamentin hallituksen puheenjohtaja **Christoffer Taxell** sekä KSF:n toimitusjohtaja ja muun muassa *Hbl*:ää julkaisevan KSF Median hallituksen puheenjohtaja **Kaj-Gustaf Bergh**. Tarpeen tullen he puuttuvat myös journalistisiin asioihin.

KASVO

MICHAEL FRANCK

● 61-vuotias dokumenttiohjaaja ja -tuottaja. Työskennellyt viime vuosina myös konsulttina.

● Työskenteli vuosina 1980–1983 Ylessä tv-toimittajana ja vuosina 1983–1985 STT:ssä ulkomaantoimittajana.

● Perusti vuonna 1985 oman tuotantoyhtiön, jonka jatkaja Franck Media ajautui konkurssiin elokuussa 2016. Loppuvuosina yhtiössä oli 12 vakituista työntekijää, lisäksi se työllisti noin 10 freelanceria.

● Työntekijät saavat loppupalkkansa ELY-keskuksen kautta, mutta freelancerit voivat hakea saataviaan konkurssipesältä.

Konkurssin jälkeen

Michael Franck on tuottanut yli sata dokumenttia. Elokuussa Franckin perheyhtiö ajautui konkurssiin.

JANNE SALOMAA, TEKSTI • ANNA AUTIO, KUVA

Miten rahoittaa dokumenttien tekoa Suomessa? Tätä kysymystä ohjaaja-tuottaja **Michael Franck** on pohtinut koko uransa.

Alkuvaiheessa 1980-luvulla vastaus oli Yle. Nopeasti hän kuitenkin huomasi, että pelkästään Ylen rahoitus ei riittänyt, ja dokumentaristin oli lähestyttävä lakki kourassa myös Elokuvasäätiötä ja Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskusta.

Vuosituhanen vaihteessa Michael Franck alkoi tehdä historiikkidokumentteja tilaustöinä yrityksille. Konsepti oli pitkään menestys. Perheyhtiö Franck Media tuotti 2000-luvulla yli sata elinkeinoelämän ja säätiöiden maksamaa dokumenttia.

Vaikeudet alkoivat muutama vuosi sitten, kun tilaukset vähenivät taantuman takia.

”Jotakin uutta oli keksittävä, jotta yhtiö pystyi jatkamaan”, Franck sanoo.

KEINO OLI 20-osaiseksi tarkoitettu *Suomen tulevaisuus* -tiedesarja, jonka rahoittajiksi lähti yli 20 yritystä sekä yliopistoja, tutkimuslaitoksia ja säätiöitä.

Rahaa suurhankkeeseen kertyi kuitenkin liian vähän ja hitaasti. Elokuussa verottaja haki Franck Median konkurssiin.

Konkurssi on poikkeuksellinen. Suomen audiovisuaalisen alan tuottajien toiminnanjohtajan **Stiina Laakson** mukaan asiaohjelmiin keskittyneitä tuotantoyhtiöitä ei ole kaatunut ainakaan 2000-luvulla.

Franck Median tärkeä yhteiskumppani oli MTV, joka on itsekin ollut viime vuosina paheissa talousvaikeuksissa. Useimmat Franck

Median dokumentit on esitetty MTV:ssä.

”Olemme MTV:n toistuvien yt-neuvotteluiden takia ymmärrettävästi joutuneet odottamaan ideoidemme kanssa rauhallisempia aikoja. Valitettavasti rauhallisempia aikoja ei vain ole tullut”, Michael Franck sanoo.

Nyt Michael Franck joutuu jälleen pohtimaan dokumenttien rahoitusta. Katse kääntyy samaan suuntaan kuin nuorena: kohti Yleä. Tuottajan mielestä Ylen pitäisi moninkertaistaa asiaohjelmien ostot ulkopuolisilta yrityksiltä.

FRANCK TUOTTI kaksi vuotta sitten kaupallisten mediayhtiöiden rahoittaman *Ylen suuri tehtävä* -dokumentin ja raportin.

”Halusimme kunnon keskustelun siitä, mitä verorahoitteisen median tulisi tehdä.”

”Halusimme synnyttää kunnon keskustelun ensinnäkin siitä, mitä verorahoitteisen median tulisi tehdä – ja sen jälkeen – miten tehtävä toteutetaan.”

”Aitoa keskustelua” Ylen tehtävästä ei ole Franckin mielestä vielääkään käyty. Hallituksen asettaman Yle-työryhmän kesäkuiset esitykset ovat hänen mielestään vaatimattomia.

”Esitys ulkopuolisten ostojen lisäyksestä kolmanneksella tarkoittaa pariakymmentä miljoonaa euroa. Ylen melkein puolen miljardin budjetissa lisäys on naurettavan pieni.” ●

50 000 euron jymy-yllätys!

Kaikkien aikojen vinkkipalkkio sujahti päätoimittaja Joni Soilan ystävän taskuun, ilmenee Journalistin haltuunsa saamista dokumenteista.

PASI KIVIOJA, TEKSTI • VESA VALKONEN, KUVITUS

Katso-lehti rummutti 50 000 euron jymypalkkiota vuoden uutisvihjeestä syksyllä 2005. Suurempaa vihjepalkkiota ei ole Suomessa maksettu. Juorulehdiksi muuttunut A-lehtien musta lammas halusi haukata kampanjalla palan samaa markkinakakua kuin Allerin 7 päivää -lehti.

Katsoon oli maaliskuussa 2005 pestattu päätoimittajaksi aiemmin Seiskassa työskennellyt **Joni Soila**. Katson toimittajat protestoivat, sillä he epäilivät 31-vuotiaan Soilan ammatti- ja ihmissuhdetietoja sekä päätoimittajalta edellytettävää nuhteettomuutta ja hyvämaineisuutta.

Jo kesällä Soila siirrettiin sivuun **Kari Uotin** rahankätkemisjutun rikosepäilyjen vuoksi. Julkaisujohtaja **Matti Saari** perusteli, että päätoimittajan pitää olla hyvämaineinen kansalainen. Soila sai kuitenkin jatkaa lehdessä projektijohdajana.

Katso lupasi, että parhaan vihjeen valitsevat vuoden päätteeksi lukijat. "A-lehtien henkilökunnan ja heidän perheenjäsentensä antamia vihjeitä ei huomioida valinnassa", luki kilpailun säännöissä.

Ennen joulua tuli yllättävä uutinen: Aller oli ostanut Katson. Soila ei kuitenkaan kuulunut kauppaan.

50 000 EURON VOITTAJASTA ei löydy mitään tietoa Katson vuosikerroista. Edes entiset Katson työntekijät eivät tiedä, mikä juttu palkittiin jymypalkkiolla. Toimituksen ihmetelyihin ei saatu Soilalta vastausta.

Kymmenen vuotta myöhemmin Journalisti saa haltuunsa dokumentteja, joista 50 000 euron saaja käy varmuudella ilmi: vihjepalkkio meni lehden päätoimittajan hyväle ystävälle. Kutsutaan häntä tässä vaikka **Antonioksi**.

Journalistin tietojen mukaan Antonio toimi lehden avustajana kesästä 2005 lehden myyntiin asti. Syksyllä hän solmi Katson kanssa työ sopimuksen tarvittaessa töihin tulevana työntekijänä.

Journalistin haastattelemien Katson entisten työntekijöiden mukaan Antonio ilmestyi toimitukseen pian Soilan tulon jälkeen. Antonio oli aktiivisesti läsnä toimituksessa ja yhteisissä palavereissa. Antonion asema oli muille epäselvä, mutta häntä kutsuttiin erikoismieheksi. Erikoismiestä käytettiin muun muassa valokuvaajana vaikeilla paparazzeikoilla.

Antonio reissasi päätoimittajan kanssa eksoottisissa paikoissa pitkin maailmaa. Soilan entiset alaiset kuvaavat Soilaa ja Antoniota hyviksi kavereiksi ja ystäviksi.

"He olivat Soilan kanssa kuin paita ja peppu", eräs haastateltava kommentoi.

JONI SOILA VASTAA puhelimeen Seiskasta, jonne hänet nimitettiin päätoimittajaksi tammikuussa 2015.

Soila väittää, ettei muista, kuka tai mikä juttu voitti lukijaaänestyksen vuoden 2005 parhaasta uutisvinkistä. Hänen mielestään voittajajuttu on kerrottu aikanaan lehdessä, mutta Journalisti tarkisti

JONI SOILA, 43

Lehtikuva

● Oli 1990-luvulla kokoomusaktiivi ja Elisabeth Rehnin presidentinvaalikampanjan lehdistöpäällikkö keväällä 2000.

● Seiskan toimittaja 1994–2001.

● Perusti 2002 Viihdelehti Julkkiksen, joka muuttui sittemmin Insideksi. Inside meni konkurssiin 2004.

● Katso-lehden päätoimittaja ja projektijohdaja 2005–2006.

● Työskenteli tv-ohjelmien ja niiden yhteisöpalvelujen parissa Solar Television Oy:ssä ja Endemol Finland Oy:n Big Brother -tuotannoissa vuosina 2007–2014.

● Seiskan vastaava päätoimittaja tammikuusta 2015 alkaen.

asian, eikä näin ole tapahtunut.

"Sen valintatilaisuuden muistan kyllä kirkkaasti. Siellä oli poliisi A-lehtien tiloissa. Poliisin allekirjoittama pöytäkirja löytyy varmulla A-lehtien kirjanpidosta."

Meillä on tieto, että 50 000 euroa meni ystävällesi Antoniolle, ja hänelle on maksettu myös työkorvauksia vuodelta 2005. Miksi lehden ulkopuoliselle vinkkajalle tarkoitettu vinkkipalkkio maksettiin päätoimittajan ystävälle?

"En tietenkään voi A-lehtien puolesta mitään sanoa, mutta pöytäkirja on tehty ihan normaalisti ja poliisi on ollut läsnä. En todellakaan muista, mistä siinä on ollut kyse."

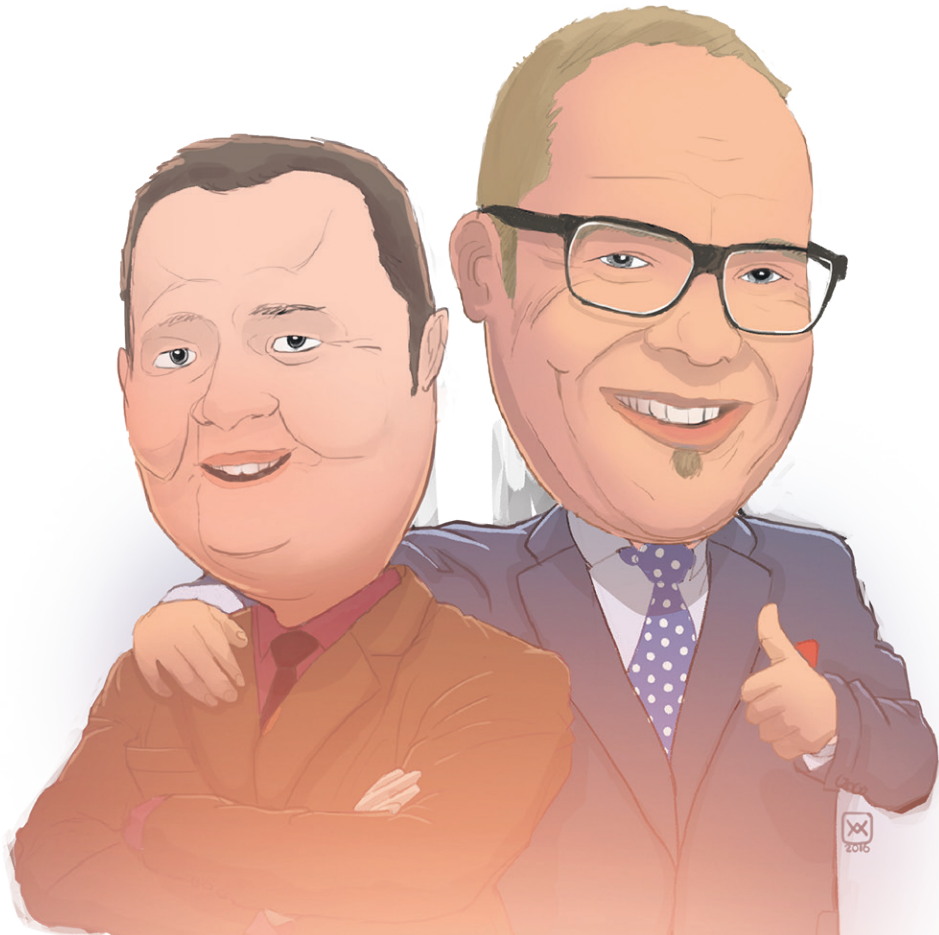
"Tiedä sitten, onko se mihinkään lakiin perustuvaa vai onko se vain hyvän tavan mukaista, että yrityksen henkilökunta perheineen ei voi osallistua arvontoihin. Siltä pohjalta voisin vakuuttaa, ettei sitä kenellekään A-lehtien henkilökuntaan kuuluvalla ole maksettu."

Mikä Antonion rooli toimituksessa oli, jos hän ei mielestäsi ollut henkilökuntaa?

"Niin kuin sanoin, minä en muista, mikä juttu sen voitti ja mihin se on maksettu."

Kummallista – päätoimittaja ei muista oman ystävänsä ja avustajansa suurta onnenpäivää. Sen sijaan Bangkokista tavoitettu Antonio tunnustaa voittaneensa kyseisen lukijaaänestyksen.

Sen jälkeen suu napsahtaa kiinni ja mies lyö luurin korvaan.

Soila nauttii luottamusta

PASI KIVIOJA, TEKSTI, ○ VESA VALKONEN, KUVITUS

Julkiksia kärkevällä päätösmittajalla Joni Soilalla itsellään on rikosrekisteri ja mittavat ulosottovelat.

Hovioikeus tuomitsi 7 päivää -lehden päätoimittajan **Joni Soilan** vuonna 2012 vuoden ehdolliseen vankeuteen törkeästä kätkemisrikoksesta **Kari Uotin** rahankätkemisvyyhdissä.

Tästä tuomiosta elää verkkomediassa väärä tieto, sillä muun muassa Wikipediassa ja myös *Seiskan* entisen luottotoimittajan **Kai Merilän** tuoreessa kirjassa väitteään Soilan vapautuneen syytteistä. Tämä ei pidä paikkaansa.

Käräjäoikeus tuomitsi, mutta hovi vapautti Soilan 2007. Korkeimmasta oikeudesta juttu palautui hoviin, joka piti voimassa käräjäoikeuden tuomion kevennettynä. Netin syövereistä tai *Helsingin Sanomien* arkistosta ei löydy sellais-

ta uutista, jossa Soilan nimi yhdistettäisiin hovioikeuden ehdolliseen vankeustuo-mioon 2012.

Ulosotossa Soilalla oli alkuvuodesta 2016 yli miljoonan euron velat, joista suuri osa liittyi rahankätkemisrikoksen korvauksiin. Syyskuun alussa päivätyn ulosottotodistuksen mukaan velka on nyt noin 210000 euroa.

Soila ei halua kommentoida tuomioitaan ja velkojaan. Hänen mukaansa ne ovat julkisia asioita, jotka on aikanaan käyty läpi, ja Allerin on ollut niistä tietoinen hänet palkatessaan.

Soilan nykyinen esimies, Allerin toimitusjohtaja **Pauli Aalto-Setälä** ei kommentoi A-lehtien aikana tapahtuneita asioita. Aalto-Setälä vahvistaa tienneensä Soilan historian ja keskustelleensa siitä rekrytinnin aikana.

"Ajattelin, että oikeusvaltiossa ne ovat virheitä, jotka on tutkittu, tuomittu ja sovitettu. Se ei vaiku-

ta siihen, onko sen jälkeen työkel-poinen."

Alalla on edellytetty päätoimittajalta hyvämaineisuutta ja nuhteettomuutta. Onko se tässä tapauksessa toteutunut?

"Sinä aikana, kun olen ollut hänen esimiehenä, ei ole ollut mitään huomauttamista."

Eli Soila nauttii luottamustasi?
"Kyllä nauttii."

A-lehtien hallituksen puheenjohtaja **Olli-Pekka Lyytikäinen** kommentoi vinkkipalkkioasian olevan papereiden perusteella kunnossa. Lukijäänestys mainittiin Allerin ja A-lehtien välisessä kauppakirjassa. Äänestys ja palkkion maksaminen jäivät A-lehtien vastuulle.

"Meillä ei ollut *Katso*-lehteä enää 2006. Jälkikäteen ajatellen olisimme voineet pyytää Alleria julkistamaan voittajan."

"Jos äänestyksessä on ollut jotain epäselvää tai mikä rahojen kohtalo on ollut, siitä en tiedä mitään." ●

"KAVERIN AUTTAMINEN" TOI TUOMION

● Käräjäoikeus tuomitsi Joni Soilan ja useita muita törkeästä rahankätkemisrikoksesta 2006. Soila sai vuoden ja kuusi kuukautta ehdotonta vankeutta.

● Kyse oli laajasta vyyhdistä, jossa oikeus toteisi Soilan ja kumppaneiden piilotelleen oikeustieteen tohtori Kari Uotin omaisuutta tämän henkilökohtaisen konkurssin jälkeen 2000-luvun alussa. Soila itse sanoi auttaneensa kaveriaan, eikä hänen mieleensä tullut, että kyseessä voisi olla rikos.

● Tuomio kaatui hovissa 2007, mutta korkein oikeus palautti tapauksen takaisin hoviin.

● Vuonna 2012 hovioikeus piti käräjäoikeuden tuomiot ennallaan, mutta alensi rangaistuksia teosta kuluneen pitkän ajan ja asian käsittelyn keston vuoksi. Soilan tuomioksi tuli vuosi ehdollista vankeutta.

○ JANNE SAARIKIVI @

janne.saarikivi@helsinki.fi
KIRJOITTAJA ON KIELITIETEEN TUTKIJAKI, JOKA ON TOIMINUT PROFESSORINA HELSINGIN YLIOPISTOSSA SEKÄ PARNASSON JA HELSINGIN SANOMIEN KOLUMNISTINA.

Älä kerro minulle tarinoita

K

aupassa myydään kahta kolajuomaa. Toisen hinta on kaksinkertainen, koska siihen liittyy tarina.

Brändin mainoksissa esiintyvät tunnetut muusikot ja urheilijat tekevät voltteja. Mutta juoma on silti käytännössä samaa kuin puolet halvempi, jolla ei ole tarinaa.

Elämme tarinoiden aikaa. Tuotteella pitää olla tarina. Yrityksellä pitää olla tarina. Tieteestä pitää kertoa tarinoita, että ihmiset kiinnostuisivat.

Journalistit, erityisesti parhaat heistä, korostavat usein tarinaa. Hyvä tarina kertoo ilmastonmuutoksesta, pakolaisuudesta tai työttömyydestä numeroiden takana, valottaa kokemuksen kautta monimutkaisia asioita, näin sanotaan.

Muistetaan silti, että todellisuus ei ole tarina. Tarina on muoto, johon mieli pakottaa todellisuuden. Samasta todellisuudesta voi kertoa lukemattomia tositarinoita, joista yksikään ei ole sama asia kuin todellisuus.

Elämässämme voi olla esimerkiksi avioeroja, syöpää ja irtisanomisia, lasten syntymää, menestystä työelämässä ja rakastumisia. Tuli mitä tuli, mieleemme muokkaa elämästä tarinan. Satunnaiset tapahtumat näyttävät johdonmukaisesti kuljettavan meitä sinne, minne meidän pitikin mennä, nykyiseen todellisuuteemme.

Taipumustamme nähdä kaikessa tarinoita vahvistaa kulttuurimme, joka on paljolti tarinankerrontaa. Se on romaaneja, elokuvia tai popmusiikkia, tarinaa karheasta kaipuusta, kuumasta rakastumisesta ja pettymyksestä. Siinä on sankareita ja jännittäviä juonenkäänteitä.

Mutta todellisuus on monimutkaisempi, ristiriitaisempi ja tyl-

sempi kuin tarina. Se on metsän loputon humina, tyhjä veden pinta, sydämen lyönnit, joissa on tauko, etkä edes tiedä miksi, Loimaan tai Kouvolan keskusta ilta-päivällä. Kuutiomaisten talojen välissä kävelevät kansitakeissaan mieteliäät tuntemattomat, joiden elämä on tylsää ja päättyy sisäelimen pettämiseen. Tuuli kuljettaa muovipussia torin kulmalta toiselle sattumanvaraista reittiä pitkin.

ONKO JOSSAIN tilaa ymmärrykselle maailmasta tarinoiden takana?

Työpaikkani Helsingin yliopisto järjesti viime vuonna Helsinki Challenge -kilpailun. Siinä tutkijoiden piti kertoa tutkimuksestaan tarinoita, joita kuvitteelliset rahoittajat arvioivat. Tarinan pituus oli kaksi minuuttia. Minulle tämä oli suurin pyhäinhäväistys yliopiston historiassa.

Tieteen koko merkitys on nimittäin siinä, että ymmärrämme, vaikkakin hyvin hitaasti ja vaivalloisesti, miten maailmassa ei ole tarinaa tai suunnitelmaa. Että todellisuutta ei voi pakottaa haluaamme muotoon, liikuttavaksi yksinkertaiseksi tarinaksi, teoriaksi, malliksi, joka selittää kaiken. Tämä on vaikea ja vapauttava totuuden työteliäs evankeliumi.

Entä mikä on journalismin merkitys? Tarina, vai maailma tarinoiden takana?

Kun näen mainoksia, journalistia, politiikkaa tai tiedettä, jolla on liian hyvä tarina, muistutan itseäni, että tämä ei ole totta vaan ainoastaan näyttää totuudelta. Ja journalisteille, erityisesti kaikkein kunnianhimoisimmille, haluaisin sanoa: jos haluatte palvella lukijaa hyvin, näyttäkää hänelle totuus koko pateettisessa mitättömyydessään ja tylsyydessään. ●

Minä olen mediatalo

He työskentelevät silloin, kun huvittaa, tekevät mieluummin itselleen ilmaiseksi kuin myyvät muille, eivätkä anna mainostajien sanella sisältöjä. Laittavatko bloggaajat median voimasuhteet uusiksi?

MARJA HONKONEN, TEKSTI • AAPO HUHTA, KUVAT

Lhan tavallinen vuokratarkasio Helsingin keskustan laitamilla. Olohuone keittokomerolla, makuuhuone ja kylpyhuone – tämä on **Veronica Verhon** työpaikka. Olohuoneeseen pystytetään valot ja kuvauskalusto. Ruokapöydän ääressä hän yleensä editoi videonsa.

Verho on videobloggaaja. Hän tekee YouTubeen viikottain 5–10 minuutin pituisia videoita, joissa kertoo itsestään, arjestaan ja ajatuksistaan. Tilit hänellä on myös Twitterissä, Instagramissa, Periscopessa, Snapchatissa, Facebookissa.

Verho on myös vastavalmistunut 20-vuotias media-assistentti, joka haaveilee radiotoimittajan urasta ja omasta talk show'sta, kuten toimittaja **Maria Veitolalla**.

Se on vähän hassua: Veronica Verho on jo *mariieveronica*.

Mariieveronican suosituimpia videoita on katsottu yhtä paljon kuin vuosi sitten MTV3:lla pyörineen *Yökylässä Maria Veitola* -ohjelman jaksoja keskimäärin, suosituinta yli 500 000 kertaa. Yhteensä Veronica Verhon eri kanavilla on 340 000 seuraajaa, joista reilut 170 000 on YouTubeella.

Ei ihme, että Verholla oli motivaation puutetta suorittaa ammat-

titutkintonsa loppuun.

”Opiskelin, että minusta tulisi media-assistentti, mutta nyt olen – niinku...”

Niin. Mariieveronica on käytännössä mediatalo. Hän tuottaa eri kanaviinsa räätälöityjä sisältöjä säännöllisesti, markkinoi sisältöjään ja pitää hyvää huolta yleissuhteestaan. Mainostajista hän voisi kilpailla samassa sarjassa kuin maakuntalehdet.

Paitsi ettei kukaan suhtaudu maakuntalehteen saati sen toimittajiin yhtä intohimoisesti kuin Verhon fanit häneen.

Pelkästään Instagramista löytyy yli 30 Verholle omistettua fanitiliä. Kesällä *Demin* julkaisemassa *Tube*-lehdessä hänestä oli sivun kokoinen värityskuva. Taloustutkimuksen toukokuussa tekemän tutkimukseen mukaan Verho on 13–17-vuotiaiden nuorten keskuudessa kolmanneksi suosituin mediavaikuttaja. Numerolla neljä oli **Cheek**.

Radiotoimittajuushaaveet ovat toistaiseksi katkolla.

”Haluan tehdä tätä nyt, kun tämä juttu on vielä inessä”, Verho sanoo.

SUOMESSA VERONICA Verhon kaltaisia päätoimisia videobloggaajia on

pari-kolmekymmentä. Kuviin ja teksteihin nojaavia blogeja työseen tekevien määrä on paljon suurempi, useita kymmeniä. Tarkkaa tilastoa aiheesta ei ole.

Bloggaajien sijaan voi puhua somevaikuttajista. Bloggeista on tullut monikanavaisia ja ammattimaisia. Henkilöbrändin merkitys on suuri.

Viestintätoimisto Manifeston juuri julkaistun Blogibarometrin vastaajista 13 prosenttia saa pääasiälliset tulonsa bloggaamalla. Päätoimista ammattia siitä tavoittelee itselleen 17 prosenttia.

Vuosittaiseen Blogibarometriin vastasi tänä vuonna 253 bloggaajaa, joista 60 prosenttia kertoo tienäänsä blogillaan rahaa. Keskimääräisiä tuloja heille on Manifeston mukaan hankala laskea. Osa saa mainostuloja muutaman euron kuussa, osa on työsuhteessa muutaman tuhannen euron kuukausipalkalla.

Monen ansiot myös vaihtelevat kuukausittain. Esimerkiksi eräs yrittäjänä toimiva vastaaja kertoi tienanneensa parhaassa kuussa 15 000 euroa, mutta toisina vain murto-osan siitä.

Eniten täysipäiväisesti bloggaavia on perheblogien tekijöissä. Esi-

VERONICA VERHO

● 20-vuotias videobloggaaja, joka tunnetaan nimellä mariieveronica.

● Aloitti videobloggaamisen loppuvuodesta 2012.

● On juontanut myös Lasermehu-ohjelmaa Radio Helsingissä.

● Asuu Helsingissä miesystävänsä kanssa.

Omissa kanavissa. Videobloggaaja Veronica Verho voisi kuvitella työskentelevänsä myös perinteisessä mediassa. Lehtiä hän ei oikeastaan lue, korkeintaan satunnaisesti selailee iltapäivälehtiä. "Ei oikein kiinnostaa. Jos minua kiinnostaa joku asia, etsin siitä tietoa itse. En halua olla mikään tyhmä."

Työyhteisö langan päässä. Hanne Valtari ja Satu Rämö kirjoittavat Unelmahommissa-kirjaa yhdessä. Yhteyttä pidetään pääasiassa Skypen ja Google Docsin avulla. Rämö kertoo suosivansa virtuaalipalavereja muutenkin. "Kun kaikki tietävät mitä ovat tekemässä, ei tarvitse istua palaveripullan äärellä neljää tuntia. Kenellä siihen on aikaa?"

merkiksi *Lähiömutsi*-blogia pitävä **Hanne Valtari**, 33, päätti hiljan luopua kokonaan freelancetoimittajan töistä. Aiemmin hän kirjoitti juttuja muun muassa perhe-, terveys- ja naistenlehtiin.

"Koko ajan vaadittiin enemmän, eikä palkkio ollut työhön nähden riittävä. Totesin, että laitan mieluummin sen ajan blogin tekemiseen."

Valtari perusti bloginsa äitiyslomalla vuoden 2011 lopussa ajatellen, että siitä voisi olla ammatillisesti hyötyä. Blogissa käsitellään urbaania perhearkea ja äitiyttä.

Valtari on tehnyt myös tuottajan töitä Suomen Blogimedia-verkostolle ja luennoinut siitä, miten ammattibloggajaksi voi ryhtyä. Nyt hän kirjoittaa toisen toimittaja-bloggaajan, Islannissa asuvan **Satu Rämön** kanssa kirjaa siitä, miten

itselleen voi luoda unelmatyön.

Myös Rämö kertoo harkitsevansa nykyään tarkkaan, myykö hän jutun lehteen vai kirjoittaako aiheesta *Salamatkustaja*-blogiinsa.

"Ehdot ovat kiristyneet, eivätkä palkkiot ole ainakaan nousseet. Se on motivoinut minua siirtämään materiaalia omaan mediaani eli blogiin", Rämö kertoo.

Salamatkustaja-blogia luetaan kuukausittain 120 000 kertaa, *Lähiömutsi* 250 000 kertaa. Molemmat tuottavat sisältöjä myös Facebookiin ja Instagramiin, Valtari lisäksi Pinterestiin ja YouTubeen ja Rämö Snapchattiin.

Mainosyhteistöistä eli blogeissa tehtävästä sisältömarkkinoinnista neuvottelee molempien puolesta Suomen Blogimedia. Blogiyhteisöön kuulumisen lisäksi myös näkyvyyttä.

"Ennen sitä blogituloni olivat taskurahaa. Jos sain muutaman sataksen kuussa, niin wau!" Valtari kuvailee.

Hän sanoo tienaaavansa kuussa "nelinumeroisen summan enemmän" kuin freelanceuransa alussa, mutta tekevänsä myös paljon enemmän töitä. Blogillaan Valtari on pystynyt käytännössä elättämään koko perheensä miehen ollessa hoitovapaalla.

Lähiömutsi on yksi Suomen suurimmista perheblogeista. Keskimääräinen perhebloggaaja tienaa Blogibarometrin mukaan noin 2 000 euroa kuussa.

Oman osansa Rämön ja Valtarin tuloista saa Suomen Blogimedia. Se myy mainosyhteistyöt, joiden toteuttamisesta bloggaajat laskuttavat sitä. Vuonna 2014 Suomen Blogimedia teki tappiota, mutta

HANNE VALTARI

● 33-vuotias
Lähiömutsi-blogin kirjoittaja.

● Tekee myös tuottajan töitä Suomen Blogimedialle.

● Kirjoittaa yhdessä Satu Rämön kanssa kirjaa Unelmahommissa. Kirja ilmestyy alkuvuodesta 2017.

● Asuu kahden lapsensa ja miehensä kanssa Helsingissä.

viime vuonna voittoja kertyi noin 17 000 euroa.

NÄIN BLOGIBISNES siis toimii. Riittävän suuren yleisön tai muuten kiinnostavan kohderyhmän tavoittava bloggaaja alkaa kiinnostaa mainostajia yhteistyökumppanina. Hän voi olla itsenäinen toimija tai kuulua blogiportaaliin tai -yhteisöön, joka tarjoaa apua mainosyhteistyöstä sopimiseen ja markkinointiin tai jopa maksaa bloggaajalle palkkaa.

Mainostaja ostaa bloggaajalta tai blogiyhteisöltä banneritilaa tai sopii sisältömarkkinointikampanjasta. Hinta määräytyy esimerkiksi sivulatausten määrän mukaan tai kertapalkkiona. Sisältömarkkinointikampanjasta maksetaan muutamasta kympestä useisiin tuhansiin euroihin.

Blogiyhteisöjä ovat Suomen Blogimedian ohella esimerkiksi Blogirinki Media, Indiedays, FitFashion, Rantapallo sekä A-lehtien alaisuudessa toimiva Lily.

Videobloggaajien ja muiden tubettajien ”managereita” taas ovat United Screens, Splay Suomi ja Töttöröo Network. Käytännössä ne vastaavat tubettajien kaikesta kaupallisesta tekemisestä, myös live-keikoista ja kiertueista.

Töttöröo Networkin vastaava tuottaja **Sanna Rousi** kertoo verkoston valikoivan mainostajaksi vain ne, joista videobloggaajat aidosti pitävät. Yksi tubettaja ei voi tehdä kovin montaa yhteistyövideota kuussa, jottei hänen kansansa kärsi siitä. Mainostajan kanssa sovitaan tietyt raamit ja tavoitteet, ja se hyväksyy lopullisen videon, mutta sisällöstä päättää tubettaja.

Siinä mainostajilla on ollut totuttelemissa.

”Paljon siitä on väännetty, mutta meillä on tälle hyvät perusteet”, Rousi sanoo.

Töttöröön talliin kuuluvalla Veronica Verholle tärkeää on, että yritys jakaa hänen kanssaan samat arvot. Hän on tehnyt yhteistyötä muun muassa Tikkurilan, Fazerin ja Tallink Siljan kanssa eli videoinut, miten hän maalaa pyöränsä, tarjoaa tupareissaan karkkia ja käy risteilyllä.

Kaikki ovat asioita, joita hän olisi voinut muutenkin tehdä, Verho sanoo.

Jos tuote ei tuntuisi omalta, hän sanoisi ei. Sitä paitsi yleisö rankai-

sisi epäaitoudesta nopeasti.

Manifeston blogibarometrin mukaan pääosa bloggaajista suhtautuu kaupallisuuteen ja yritysyhteistöihin luonnollisena osana bloggaamista. Lähes kaikki eli 91 prosenttia kyselyyn vastanneista oli saanut yhteydenottoja yrityksiltä markkinointitarkoituksissa.

Viitisen prosenttia kertoo suhtautuvansa yhteydenottoihin varuksella ja vain yksi bloggaaja vastasi, ettei haluaisi yhteydenottoja lainkaan.

HANNE VALTARI *Lähiömutsi*-blogissa ovat mainostaneet tänä vuonna muun muassa Tallink Silja, Gasum, Freixnet, Helen ja Kärcher.

”Hesarin etusivulla joutuvat mainostamaan kohta ne, jotka eivät saa tuotettaan mihinkään blogiin.

Hanne Valtari, *Lähiömutsi*-blogin pitäjä

Valtari valitsee mainostajat niin, että ne sopivat blogin ympäristö-tietoiseen linjaan. Hän väittää hyvin kohdennetun blogimainonnan toimivan paremmin kuin perinteisen mainoksen.

”Jos olisin mainostaja, en laittaisi bannereihin tai lehtimainoksiin rahaa. Olen joskus miettinyt, että *Hesarin* etusivulla joutuvat mainostamaan kohta ne, jotka eivät saa tuotettaan mihinkään blogiin”, Valtari kirjittää.

Blogibarometrin mukaan bloggaajat nähdään yrityksissä tärkeinä mielipidevaikuttajina ja toimittajia enemmän kuluttajien kaltaisina. Siksi heidän läheisempää yleisösuhtettaan halutaan hyödyntää markkinoinnissa.

Valtarin ja Rämön mielestä viisas mainostaja arvostaa bloggaajan rehellisyyttä. Esimerkiksi Rämö on kirjoittanut kaunistelematta testaamastaan maanantaikappaleeksi osoittautuneesta tuotteesta. Hän kertoi lukijoille vioista mutta myös saamastaan hyvästä asiakaspalvelusta. Yritys sai lukijoilta positiivista palautetta.

Rämöltä mainostilaa ovat ostaneet muun muassa Jyväskylän

avoin yliopisto, Valio, Saarioinen ja Orthex. Hänelle blogi ja sen mainosyhteistyöt ovat yksi tulonlähde matkailujuttujen, pr-töiden, hevosvaellusten ja kahden design-kaupan joukossa.

Yksittäisen bloggaajan on Rämön mukaan isoa mediatilaa riskittömämpää nokitella mainostajille. Tietysti.

”Minulla on oma media, jolla on yksi tekijä – minä. Jos minä siellä dumaan jonkun ripsarin, niin se ei vaikuta rahavirtoihin”, hän sanoo.

KUN ON OMA mediatalonsa, voi siis valikoida omat aiheensa, omat mainostajansa ja kääriä hillot omaan taskuun. Kääntöpuolena on se, että myös työntekijöitä on yleensä vain yksi.

Etenkin omasta elämästään kirjoittavalle käy helposti niin, että kaikki aika onkin työaika. Aina se ei ole ollut helppoa, Valtari myöntää.

”Yöunet ovat joskus jääneet todella, todella lyhyiksi.”

Hän nauttii silti siitä, että voi helposti yhdistää työnsä ja ne asiat, joita tekee muutoinkin – käy vaikka perheineen telttaretkellä, joka saumattomasti liittyy blogin sisältöyhteistyöhön.

”Toki telttaretkely on silloin vähän erilaista, koko ajan miettiä, mistä saisi kuvia”, Valtari sanoo.

Niin tekee tietysti aika moni ihan tavallinenkin somenkäyttäjä.

”Ja vaikka olisi toimistotyössä, duunit tulevat himaan. Kuinka moni ei illalla avaa työsähköpostia?” Rämö lisää.

Hän ei tosin ole ihan varma: Rämö ei itse koskaan ole ollut päivätöissä.

”Minulla on aavistus, etten halua siihen mukaan. Olen tosi tyytyväinen tähän joustavuuteen. Ei tarvitse ajatella, että olisipa jo loma, kun töissä on niin hirveää. Minulla ei ole työ-, perhe- ja harrastuselämää, vaan vain yksi hyvä elämä.”

On silti hetkiä jolloin perhe toivoo, ettei työelämä pyrkisi illallispöytään.

”Mies kysyi, miten jaksan roikua kännykässä silloin, kun me syödään. Sanoin, ettei minun tietysti tarvitsisi, mutta kun tässä menee vain muutama minuutti, niin teen sen mieluummin nyt”, Rämö kertoo.

Perheeseen viime syksynä syntynyt toinen lapsi on tarkoittanut, että Rämö työskentelee usein iltai-

SATU RÄMÖ

● 35-vuotias Salamatkustaja-blogin kirjoittaja ja freelancetoimittaja.

● Tekee myös viestintä- ja pr-töitä, pitää kahta design-puotia ja järjestää kesäisin hevosvaellusmatkoja.

● On kirjoittanut kirjat *Islantilainen voittaa aina*, *Vuoden Mutsi 1* ja *2 yhdessä bloggaaja Katja Lahden kanssa* sekä *Islannin-matkaoppaan*.

● Asuu miehensä ja kahden lapsensa kanssa Reykjavikissa.

sin, öisin ja välittömästi, kun lapsi nukahtaa päiväunille. Työpisteensä hän siirsi siksi joksikin aikaa työhuoneelta kotiin.

”Sellaisia arjen ratkaisuja täytyy välillä tehdä, jotta pakka pysyy kasassa.”

Valtari kertoo tunteneensa helpotusta, kun huomasi, ettei haluaisikaan enää vakityöhön. Omasta blogista on tullut media, johon hän voi tehdä juuri sellaisia juttuja kuin itse haluaa – unelmatyö.

”Voin tehdä ruokaa työkseni. Voin tehdä metsäretkiä työkseni. Voin matkustaa työkseni. Voin viettää perheen kanssa aikaa työkseni. Työ on osa minua ja elämäni.”

OMIEN KOKEMUSTEN jakaja. Asian-tuntija. Viihdyttävä ja esikuva. Avoimen ja rehellisen tiedon välittäjä. Uuden ajan journalisti. Niin Blogibarometriin vastanneet kokevat tehtävänsä mediakentässä.

Bloggaajat uskovat työnsä ammattimaistuvan ja blogien merkityksen mainonnassa kasvavan. Ero ammattilaisten ja harrastajien välillä korostuu, ja ammattilaisten blogit alkavat muistuttaa enemmän mediatalojen verkkosivustoja.

Viime aikoina Veronica Verho on suunnitellut hankkivansa mediatalolle uudet toimitilat. Oma studio olisi hieno, eivätkä valot olisi jatkuvasti kotona tiellä.

”Olisi kiva mennä töihin. Kotona on liikaa ärsykeitä, keskityn tuhanteen asiaan yhtä aikaa.”

Periaatteessa yhden videon suunnittelun, kuvaamisen ja editoinnin voi hoitaa kahdeksassa tunnissa. Mutta jos kuvaa My Day -videon päivästä, siihen menee kirjaimellisesti koko päivä. Kamera on mukana jokaisessa hetkessä.

Videobloggaaminen on Verholle enemmän elämäntapa kuin ammatti. Hän kertoo sanovansa aina haastatteluissa, että tubettaminen on työtä, muttei oikeasti koe sitä niin.

”Olen koko ajan tavoitettavissa. En oikein osaa ajatella, että teen työtä, kun olen Snapchatissa. Jos ajattelisin niin, luulen, etten tekisi videoita.” ●

Juttuun on haastateltu myös videobloggeja tutkivaa FM Hanna Reinikaista Jyväskylän yliopiston kauppa- ja viestintäkonsultti Henriikka Simojokea viestintätoimisto Manifestosta.

Tila työlle. Vaikka Veronica Verho ei erottele työ- ja vapaa-aikaa toisistaan, hän haaveilee omasta studiosta. Kotona keskittyminen on välillä hankalaa.

Verho välttää turhaa draamaa

VERONICA VERHON kaltaiset videobloggaajat ovat lähempänä tähtiä kuin toimittajia. Töttöroo Networkin vastaavan tuottajan **Sanna Rousin** mukaan ”talentteja” täytyy nykyisin neuvoa jonkin verran myös lööppijulkisuuden kanssa toimimisesta.

”Heitä koulutetaan ja käydään läpi sitä, mitä perinteisen median kanssa toimiminen on. Monet ovat nuoria, ja se on heille vieras juttu.”

Suuri osa on kuitenkin tottunut vetämään omat rajansa yksityisyyden suhteen. Esimerkiksi Verho ei enää näytä miesystävänsä videoilla. Edellisen eronsa hän joutui puiimaan 150000 katsojan kanssa.

”Se tuo vain turhaa draamaa. Muuten kerro kaiken, minkä voisinkin kertoa uudelle ystävälle”, hän sanoo.

BLOGGAAJAT HANNE Valtari ja **Satu Rämö** ovat arvioineet oman yksityisyytensä rajoja jonkin verran lukijamäärien – ja lasten – kasvaessa. Valtarin lapset esimerkiksi esiintyvät kuvissa, mutta heidän nimiään ei *Lähiömutsi*-blogissa kerrota. Valtarin mies ei esiinny blogissa nimellään.

Rämöllä on paljon ystäviä, jotka eivät halua esiintyä blogissa lainkaan. Hänen lapsistaan vanhempi, kuusivuotias, on alkanut huomautella kuvien ottamisesta.

Yksityisen ja julkisen rajanvedot syntyvät pienistä valinnoista: lapsen itkupotkuraivaista voi kertoa, mutta yleismaailmallisesti, ilman mehukkaimpia yksityiskohtia.

Videobloggaajiin verrattuna julkisuus on Valtarin mielestä armollista. Hänet saatetaan tunnistaa kadua ja tulla juttelemaan, mutta:

”Ei tällaisia vanhoja ämmiä kukaan sillä tavalla fanita.”

Vihapalautetta bloggaajat kertovat saavansa erittäin vähän. Tietty aihe nostavat tunteita. Kun Rämö kirjoitti *Salamatkusta*-blogissaan esikoisen kanssa kaksintaistelusta, kommentoijat huolestuivat ”yksin” isän kanssa kotiin jääneestä kahdeksanviikkoisesta vauvasta.

Nimettömät kommentoijat syyttivät Rämöä itsekkääksi. Hän ei ottanut asiasta itseensä.

”Ajattelin, että klikkaillaa nyt niin perkeleesti, että saan sivunäyttöjä.”

Valtari myöntää, että palaute vaikuttaa hänen valitsemiinsa aiheisiin silloin, kun kommentit tulevat. Hän ei kuitenkaan vastaili. Tulee valittua ”kiva ja harmiton aihe”.

”Jos on ihana perheloma tiedossa, en kirjoita imetyksestä.”

Verhon YouTube-videota kommentoi säännöllisemmin joukko ”vihaajia” – trolleja, jotka tunnistaa nopeasti pelkän kuvan ja nimimerkin perusteella.

Aihevalintoja Verho ei aio kommenttien perusteella rajata.

”Olen oppinut elämään ilkeän palautteen kanssa. Ajattelen, että kommentoijalla on vain jotain omia ongelmia.”

Marja Honkonen

Yhden miehen taistelu

Klikinsäästäjä-sivuston perustaja Lauri Skön uskoo klikkiotsikoiden olevan ohimenevä ilmiö.

Sivustaseuraaja. Klikinsäästäjä-sivun 25-vuotias perustaja Lauri Skön opiskelee uskonnon, yhteiskuntaopin ja filosofian opettajaksi. Toimittajan työstä hänellä ei ole kokemusta. "Olen aktiivinen medianseuraaja. Haluan käydä rakentavaa keskustelua verkko-otsikoinnista."

JANNE SALOMAA, TEKSTI • HELI BLÅFIELD, KUVA

”Iskelmätähti **Eini**, 55, ja popkaunotar **Evelina**, 21, hurmasivat samanlaisissa asuisa”, kertoi *Ilta-Sanomien* otsikko elokuun lopussa. Kuvista paljastui, että lähinnä vain kengät olivat melkein samanlaiset.

Tällainen on klikkiotsikko puhuttuimmillaan, sanoo Facebookin *Klikinsäästäjä*-sivun perustaja **Lauri Skön**.

”Klikkiotsikko pimentää olennaista tietoa, pahimmillaan se johtaa tarkoituksella harhaan.”

Klikinsäästäjä kerää suomalaismedioiden klikkiotsikoita ja kertoo niiden yhteydessä sen, minkä otsikko piilottaa. Pääosa otsikoinnista tulee *Klikinsäästäjän* tykkääjiltä, joita on lähes 150 000. Tykkääjiä on selvästi enemmän kuin vaikka MTV:llä tai *Yle Uutisilla*.

Eniten Skön saa vinkkejä iltapäivälehtien otsikoista, mutta muutkin suuret verkkomediat päätyvät säännöllisesti *Klikinsäästäjän* hampaisiin.

Harhaanjohtava otsikko voi olla jopa vaarallinen, Skön sanoo. Esimerkiksi hän nostaa elokuussa julkaistun *Talouselämä*n otsikon: ”*Poliisilla 1776 hälytystehtävää – Turvapaikanhakijoiden osuus pyöreä lu-*

ku.” Jutussa paljastui, että pyöreä luku oli nolla.

”Jos luki vain jutun otsikon, kuten moni tekee, saattoi tulla täysin väärä kuva turvapaikanhakijoiden osuudesta.”

Skönin mielestä klikkiotsikot ovat vaarallisia myös medialle.

”Klikkijournalismi ei voi kannattaa pitkään taloudellisesti.”

”Jos lukija poistuu nopeasti verkkosivuilta pettynään otsikoiden lupauksiin, ei siitä ole mainostajillekaan hyötyä. Klikkijournalismi ei voi kannattaa pitkään taloudellisesti.”

SKÖN USKOO klikkiotsikoiden olevan ohimenevä ilmiö. Merkkejä tästä jo on. *Ilta-lehti* ilmoittautui viime vuoden lopulla *Klikinsäästäjän* innoittamana ”klikinsäästötalkoihin”. MTV kutsui *Klikinsäästäjä*-sivun ylläpitäjät tammikuussa toimitukseensa saatuaan palkinnon vuoden klikkiotsikosta.

MTV Uutisten toimituspäällikkö

Karri Lehtiön mielestä *Klikinsäästäjä* on tervetullut ilmiö.

”Epäonnistunut otsikko on hyvä paikka tarkastella sellaisen syntytarustusta ja tarvittaessa ottaa opiksi.”

Lehtiö on Skönin kanssa samaa mieltä siitä, että klikkien kalastelu kääntyy nopeasti itseään vastaan.

Myös Ylellä *Klikinsäästäjä* on lisännyt keskustelua otsikoinnista, sanoo uutis- ja ajankohtaistoiminnan verkkotuottaja **Timo Kämäräinen**. Hän kertoo Ylen arvioivan jutujen suosiota pääasiassa lukuajan perusteella.

Myös *Ilta-Sanomien* analytiikka korostaa juttujen lukuaikaa eikä klikkausmääriä, sanoo päätoimittaja **Ulla Appelsin**. Appelsinin mielestä verkko-otsikon pitää olla ”riittävän informatiivinen”.

”Otsikko ei toimi eikä sitä klikata, jos se on niin mystifioitu, ettei lukija saa mitään otetta siitä, mihin juttu liittyy.”

Miksi *Klikinsäästäjä* saa kuitenkin tällaisista *IS:n* otsikoista säännöllisesti ilmiantoja?

”Julkaisemme verkossa kuukausittain tuhansia juttuja. Suureen määrään mahtuu paitsi erinomaisia juttuja ja otsikoita myös juttuja ja otsikoita, jotka eivät ole niin erinomaisia. Aina voi parantaa.” ●

PALKITTU FACEBOOK-ILMIÖ

● Opiskelija **Lauri Skön** perusti harhaanjohtavia verkko-otsikoita keräävän *Klikinsäästäjä*-sivun kesäkuussa 2015. Sivu voitti talvella Someilmiö 2015 -tittelin Aller Median Some Awardsissa.

● Helmikuussa Skön perusti *Klikinsäästäjä*-yhtiön, joka on juuri julkaisemassa samannimisen mobiilisovelluksen. Sovellus kokoaa Ampparit.comin tapaan suomalaismedian uutisvirran. *Klikinsäästäjä*ssä käyttäjät voivat ehdottaa jutuille vaihtoehtoisia otsikoita klikkiotsikoiden sijaan. Kun ehdotus on saanut tarpeeksi ääniä, se näkyy sovelluksessa ensisijaisena otsikkona.

● Maksuton sovellus on tarkoitus rahoittaa mainoksilla. Sen testiversiota on kokeillut yli tuhat käyttäjää. Hankkeessa ei ole mukana mediayhtiöitä. Sovelluksen kehittämiseen on kerätty rahaa myös maksullisella *Klikinsäästäjä Go* -pelillä.

Valmiina h-hetkeen

Mitä tehdä, jos haastateltava höpöttää asian vierestä tai ei halua puhua? Miten haastateltavan saa rentoutumaan? Freelancetoimittaja Juha Kauppinen, tv-toimittaja Johanna Vesikallio ja aikakauslehden toimittaja Anna Sillanpää kertovat omat vinkkinsä.

NINA ERHO, TEKSTI • RICHARD JENSEN, KUVITUS

1. KAIKEN KERTONUT HAASTATELTAVA

Taustoita. "Haastattelun etukäteen ihmisiä, jotka tuntevat tulevaa haastateltavaa ja aihetta saadakseni uutta tietoa ja pystyäkseen esittämään perusteltuja, tarkkoja kysymyksiä. Pengon dokumentteja ja asiakirjoja." (Juha Kauppinen)

Pyri suoraan jatkoon. "Katsos, mitä haastateltava on asiasta viimeksi sanonut, mietin jatkokysymyksen ja aloitan siitä. Yritän ennakoida keskustelun kulkua. Toisaalta käsikirjoitus on vain runko. Jos haastateltava sanoo jotain odottamatonta mutta kiinnostavaa, se pitää kuulla ja siihen pitää uskaltaa tarttua. Joskus tutusta aiheesta saa tuoreempia vastauksia kysymällä aluksi 'jotain ihan muuta.'" (Johanna Vesikallio)

Ota joku läheltä. "Olen löytänyt julkikkisiin uutta kulmaa tekemällä haastattelujutun jostakusta hänen lähipiirissään, esimerkiksi Teemu Selänteen äidistä Liisasta. Taustoitin muun muassa etsimällä vanhoista jutuista kohtia, jotka jättävät asioita auki. Toimituksessa pyörittelimme näkökulmia paljon yhdessä. Pitää löytää syy, miksi juttu tehdään." (Anna Sillanpää)

2. VAIKEAN KYSYMYKSEN ESITTÄMINEN

Tiedosta sävy ja sanat.

"Yritän ennakoida haastateltavan ajatuksia ja pelkoja toimittajista ja vastata niihin heti olemalla rauhallinen, samalla tasolla ja perehtynyt. En sano 'tarvitsen tietoja' vaan pyydän juttelemaan aiheesta tehden toki selväksi, että kyse on haastattelusta. Vältän roolittavia ilmauksia, kuten 'tää mun stoori', 'tää sun keissi'. Perustelen, miksi kannattaisi kommentoida. Jos en onnistu saamaan haastattelua, analysoin syytä. Usein se on, että en ole tiennyt asiasta tarpeeksi tai en ole ollut tarpeeksi keskittynyt ja

läsnä." (Juha Kauppinen)

Kysy oikein. "Suorassa lähetyksessä vastaus tarvitaan pian. Parhaiten toimivat kysymyssanat ja avoimet kysymykset. Jos haastateltava väittää jotain, jatkan kysymällä 'Mistä tiedät?', 'Miten niin asia on näin?' Joskus jankkaaminen vie kohti vastausta: 'Miksi et kommentoi?', 'Mikä asiassa on sellaista, että et voi kommentoida?', 'Miten nämä asiat liittyvät siihen, että et voi kommentoida?' Liiallinen kuumotaminen voi kuitenkin kääntää yleisön sympatiat." (Johanna Vesikallio)

Ole rehellinen. "Henkilöhaastattelua pyytäessäni kerron, että kyseessä on iso juttu, jossa käsitel-

• Juha Kauppinen on tutkiva freelancetoimittaja.

• Johanna Vesikallio on Ylen A-studion toimittaja ja juontaja.

• Anna Sillanpää on Kodin Kuvalehden toimittaja.

lään vaikeitakin asioita, joten suosituneet ovat valmistautuneita. Vaikeimpien kysymysten sanat saatan miettiä valmiiksi, esimerkiksi 'Miltä sinusta tuntui, kun...' Joskus kysyminen on vaikeampaa kuin vastaaminen, koska haastateltava on työstänyt kipeää asiaa paljon. En esitä, että kysyminen olisi minulle helppoa. Kun laitan itseni peliin, saan helpommin samanhenkisiä vastauksia. Joskus vastaus vaatii kiusallisen hiljaisuuden kestämistä." (Anna Sillanpää)

3. TURHAN LÖPINÄN KESKEYTTÄMINEN

Anna haastateltavan puhua. "On hyvä, että haastateltava puhuu paljon. En yritä vaientaa häntä ja varon viestimästä, että

hän kertoo vääristä asioista – selailaista en haluaisi itsekään kuulla. Esitän avoimia kysymyksiä, jotka houkuttelevat kertomaan asioita, tapauksia, anekdootteja, muistelemaan. Yritän varata niin paljon aikaa, että mukaan mahtuu myös jaarittelua.” (Juha Kauppinen)

Kysy uudestaan. ”Palautan haastateltavan aiheeseen esimerkiksi sanomalla ’Nyt et vastannut kysymykseen’ tai toistamalla alkupe-
räisen kysymyksen. Joskus käytän myös ’Nyt en ymmärtänyt’, ’Mitä tarkoitat tällä kaikella?’. Jotta haastateltavan ympärilyöreyteen saa konkretiaa, faktojen on oltava toimittajalla takaraivossa: ’Asia meni näin. Mitä vastaat?’” (Johanna Vesikallio)

Pyydä esimerkkejä. ”Julkkis saattaa toivoa juttuun tiettyä luon-

nehdintaa itsestään ja tavalliset ihmiset puhua korkealentoisesti, koska haluavat olla hyviä haastateltavia ja haastattelu jännittää. Konkreettisten esimerkkien ja yksityiskohtien kysyminen auttaa. Joskus saatan sanoa: ’Jatketaan siitä myöhemmin. Palataan nyt hetkeksi kouluvuosiin vielä.’ Jos haastateltava kiertelee, kysyn uudelleen toisella tavalla.” (Anna Sillanpää)

4. HAASTATELTAVAN RENTOUTTAMINEN

● Kysy jotain helppoa.

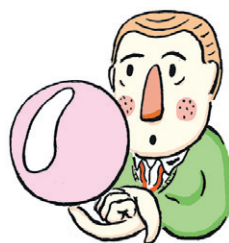
”Kysymys, johon tietää haastateltavan osaavan varmasti vastata, voi rikkoa jään. Yleensä tyhmäksi heittäytyminen ei saa haastateltavia puhumaan, mutta joskus pinnallinen väite rikko-
o blokin, kun haas-

tateltava alkaa opponoida sitä. Yleensä puhetta ruokkii rauhallinen ja tosissaan oleva mutta ei haudanvakava tunnelma.” (Juha Kauppinen)

Arvosta haastateltavaa. ”Haastattelun tunnelma alkaa rakentua ensimmäisestä yhteydenotosta, ja sen luominen jatkuu lämpiössä. Pyrin olemaan arvostava ja tervetulleeksi toivottava, vaikka tentti asioista olisi tiukka. Kerron haas-

tattelun teemat ennalta. Tarkat kysymykset säästän lähetykseen, jotta haastateltava ei harjoittelisi vastauksia eikä sanoisi ’Tästähän oli jo puhetta’. Studiossa keskityn olemaan haastateltavalle – ja yleisölle – läsnä.” (Johanna Vesikallio)

Rohkaise ja malta. ”Lähes jokaista haastateltavaa huolettaa, onko hänen tarinansa tarpeeksi kiinnostava ja kertooko hän sen selkeästi. Alkuun auttavat helpot kysymykset esimerkiksi työstä, ja lisää kysyminen viestii kuuntelemisesta ja kiinnostuksesta. Tunnelmaa rauhoittaa se, että haastattelulle on runsaasti aikaa. Kun haastateltava huomaa, että olen tehnyt huolellisen taustatyön ja tiedän hänestä jo paljon, hän yleensä rentoutuu.” (Anna Sillanpää) ●

A man wearing a black jacket, glasses, and a cap stands on a grassy bank overlooking a body of water. He is holding a drone controller. A drone is flying in the sky above him, with a bright light reflecting off the water. The sky is filled with dramatic, colorful clouds from a sunset or sunrise. In the background, a city skyline is visible across the water.

MIKA RANNAN VINKIT KOPTERIKUVAAJALLE

- Mieti, mitä haluat saavuttaa. Millaista journalistista lisäarvoa kopterikuvausta syntyy?
- Varmista turvallisuus. Mieti etukäteen, mitä teet, jos vastaan tulee tekninen ongelma. Mihin suuntaan voit esimerkiksi tehdä pakolaskun?
- Tee ilmoitus Trafille. Ilmoituksen kauko-ohjattun ilma-aluksen käyttämisestä voi tehdä nettilomakkeella.
- Anna mennä. ”Kun edellä mainitut asiat ovat kunnossa, voi lähteä ilottelemaan ja löytämään uusia juttuja.”

Tarkkailija taivaalla

Kuvauskoopterit ovat yleistyneet ja hinnat laskeneet. Suomessa kopterijournalismia rajoittaa lähinnä uutistyön arki, sanoo valokuvaaja Mika Ranta.

MARJA HONKONEN, TEKSTI • MIKA RANTA, KUVA

Journalistinen lisäarvo ja se, että voi ottaa ”siistejä” kuvia – eivät ne ole kauhean kaukana toisistaan.

Niin ajattelee *Helsingin Sanomien* valokuvaaja **Mika Ranta**, joka tekee työkseen ilmakuvia ja -videoita sekä muun muassa 360°- ja aikaviivevideoita.

”Jos ne päästävät yleisön näkemään jonkun paikan tai tilan eritavalla kuin aiemmin, siinä on journalistinen peruste valmiina. Niillä on mahdollista välittää informaatiota tehokkaammin ja tuottaa elämyksiä”, Ranta sanoo.

KUVAUSKOOPERIT JA niillä tehtävä ”droonijournalismi” ovat yleistyneet Suomessa ilman suurempaa huolta yksityisyyden suojasta. Esimerkiksi Yhdysvalloissa teema on hallinnut keskustelua.

Ranta pitää hyvänä, ettei tirkistelypelkoon ole täällä takerruttu. Salakatselulaki pätee, vaikka väliin muuttuvat, hän muistuttaa.

Maailmalla koptereiden käyttöä on kiellettykin kriittisten äänien tukahduttamiseksi. Kopterilla pääsee paikkoihin ja tilanteisiin, joihin jalan on vaikeaa tai vaarallista mennä.

Suomen lainsäädäntö taas asettaa kopterijournalisteille vain vähän rajoitteita. Rajoittavinta on uutistyön arki, Ranta sanoo.

”Ilmakuvalla pystyy kertomaan nopeasti, kuinka iso joku asia on.

Kuvausta pitäisi pystyä suunnittelemaan etukäteen, mutta kuvaaja ei välttämättä töihin mennessään tiedä, mitä vuoron aikana on luvassa. Myös sade tulee helposti ilmakuvausaikeiden tielle.

”Uutistyössä ei useinkaan ole mahdollista suunnitella kuvausta

hyvän sään aikana.”

RANTA ON kuvannut *Helsingin Sanomille* ilmakuvia ja -videoita muutama vuoden ajan. Hänellä on journalistikollegojen **Teppo Moisio**, **Teemu Kuusimurron** ja **Sami Kerön** kanssa myös oma alan yritys.

Ensimmäiset kuvauskoopterinsa Ranta rakensi itse viitisen vuotta sitten. Nyt hinnat ovat laskeneet, eivätkä kopterit ole pelkkien tekniikkaniilojen juttu. Lupakäytäntöihin on toki tutustuttava, ja kopteria pitäisi osata lennättää.

”Ei siihen kuitenkaan paljon osaamista nykyään tarvitse”, Ranta sanoo.

Ranta itse käyttää kopteria eniten kaavoitukseen liittyviin aiheisiin. Esimerkiksi Helsingin Kruunusiltaojen reitin ilmakuvavideoon liitettiin myös grafiikkaa.

”Ilmakuvalla pystyy kertomaan nopeasti, kuinka iso joku asia on tai kuinka laajalle se levittäytyy. Se on erittäin tehokasta.”

Kovassa kyydissä. Libanonissa suurimman osan ajastaan viettävä toimittaja Christoph Reuter sai käsiinsä Isisin salaisia asiakirjoja ja kirjoitti niistä kirjan ja laajan artikkelin Der Spiegeliin.

Mustan mahdin paljastaja

Saksalaistoimittaja Christoph Reuter paljasti Isisin salaiset suunnitelmat. Hän sanoo, että juttu on mahdollisesti hänen suurin skuuppinsa.

SANNA RA, BEIRUT, TEKSTI • EMIN ÖZMEN, KUVA

Nizza, Wützburgin junapuukotus, München. Kesä 2016 muistetaan Euroopan terrori-iskuista. Der Spiegel -lehden toimittaja **Christoph Reuter** istuu kahvilassa Beirutissa ja kertoo oman näkemyksensä iskujen teki-joistä. Reuter tietää mistä puhuu, sillä hän on kirjoittanut Isisin asiakirjoista laajan artikkelin, joka julkaistiin *Der Spiegel*issä keväällä 2015.

”He eivät ole oikeaoppisia Isisin

nukkuvia soluja, vaan yksinäisiä susia, joilla tuskin on ollut suoria yhteyksiä terroristijärjestön operatiiviseen johtoon.”

REUTER ON RAPORTOINUT Lähi-idästä ja Afganistanista 1990-luvulta alkaen. Arabikevään liikehdinnän käynnistyttyä Reuter siirtyi Pohjois-Syyriaan ja loi tiiviit kontaktit syyrialaisiin.

Reuter kertoo, että Isisin toimintatapoja käsittelevistä salaisista asiakirjoista alettiin puhua ensi kertaa keväällä 2014. Aluksi Reuter

sai käsiinsä yhden pdf-tiedostosta printatun sivun ja tiesi olevansa oikeilla jäljillä.

”Kun sain yhden sivun, halusin epätoivoisesti saada loputkin”, Reuter sanoo.

Arabiankielinen teksti kuvaili vakoojasoluja, jotka toimisivat islamilaisten lähetystyökeskusten suojissa Pohjois-Syyriassa.

Myöhemmin ilmeni, että asiakirjan kirjoittaja oli entinen **Saddam Husseinin** ilmavoimien tiedustelupalvelun eversti ja yksi tärkeimmistä Isisin strategeista.

Haji Bakr -nimeä käyttävä mies oli kuollut paria kuukautta aiemmin tulitaistelussa Aleppon pohjoispuolella.

Yhteensä 31 sivua salakuljetettiin Turkin puolelle, jossa Reuter ja hänen syyrialaiset kollegansa odottivat niitä. Yksi kauppaajista oli kollegan lapsuuden tuttu, joten he tiesivät, että kyseessä ei ollut huijaus.

”Tiesin, että paperit olivat merkittäviä, ja olin todella onnellinen. En tiennyt, kuinka monta versiota oli markkinoilla, joten olimme

ORTODOKSIVIESTI

hakee päätoimittajan sijaista
sekä
vakituista toimitussihteeriä.

Lue lisää: www.hos.fi > ajankohtaista

onnekkaita, koska kukaan muu ei julkaissut niitä”, Reuter sanoo.

Papereilla käytiin kauppaa, mutta Reuter arvelee, että myyjällä oli myös ideologinen tarve saada ne julki: näyttää maailmalle, mikä Isis oikeasti on.

”Monet mukana olleet arvostivat sitä, että olin yksi viimeisistä länsimaaisista toimittajista, jotka olivat Pohjois-Syyriassa. He halusivat antaa asiakirjan sellaiselle henkilölle, johon he luottavat, ja joka suojelee heidän identiteettiään.”

”Uskoakseni esimieheni pitävät minua hyödyllisenä kirjoittajana, joka menee vaikeapääsyisille alueille.”

Christoph Reuter

VIIDEN HENGEN YDINTIIMI tutki kolmen kuukauden ajan papereita. Reuter puhuu arabiaa, mutta käsin kirjoitettujen papereiden lukeminen oli jätettävä asiantuntijoille.

”Tarkistimme Haji Bakrin käsialan aitouden ja puhuimme ihmisten kanssa, jotka olivat läsnä hänen kuollessaan. Sitten verifioimme, että suunnitelmaa oli todella noudatettu.”

Reuterin tiimi tutki 15 kylää, joissa Haji Bakrin suunnitelmaa oli noudatettu pelottavalla tarkkuudella.

”Kaikissa paikoissa aloitettiin saarnakeskuksesta, jonka jälkeen luotiin tiedustelu- ja sotilaallinen rakenne ja erilliset salamurhiin ja kidnappaukseen erikoistuneet solut. Tajusimme, että olimme näh-

neet aiemmin maastossa merkkejä, joita emme olleet ymmärtäneet”, Reuter selittää.

Keväällä 2015 *Der Spiegel* julkaisi Reuterin kirjoittaman, laajasti siteeratun reportaasin. Kirjoitus on osa laajempaa tutkivan journalismin kokonaisuutta, jonka hän on koostanut kirjaksi *Die Schwarze Macht* eli *Musta mahti*.

”Päätin irrottaa Isis-asiakirjajutun erilliseksi artikkeliksi, koska halusin sille mahdollisimman suuren levikin.”

Reuter myöntää kysyttäessä että se on ”mahdollisesti” hänen suurin skuuppinsa.

”Uskoakseni esimieheni pitävät minua asiantuntijana, hyödyllisenä kirjoittajana ja sellaisena, joka menee vaikeapääsyisille alueille.”

Reuterin artikkeli muutti yleisiä käsityksiä Isisistä. Se paljasti, että kyse ei ole vain hurmahenkisestä islamistisesta kultista, vaan hierarkkisesta vakoiluorganisaatiosta.

”Kyse on kalifaatista, jota johtaa Stasin kotimaan tiedustelua muistuttava järjestö”.

NYKYÄÄN REUTER VIETTÄÄ suurimman osan ajastaan Beirutissa. Enempää hän ei halua turvallisuussyistä paljastaa asuinpaikastaan tai perheestään. Vaikka Isis ei olekaan kommentoinut hänen artikkeleitaan, hän uskoo järjestön seuraavan hänen työtään. Reuter ei myöskään ole aktiivinen sosiaalisessa mediassa.

Mutta hänkään ei pääse joka paikkaan, kuten Pohjois-Syyriaan, vaikka kuinka haluaisi.

”Turkki ei päästä minua maahan, raja on kiinni, Syyrian puolella on suuri kidnappausuhka eivätkä Isis ja Syyrian hallinto pidä minusta.”

LINKKI DER SPIEGELIN ARTIKKELIIN
JOURNALISTIN VERKKOSIVUILLA

HAE VIRKISTYSSTIPENDI

Journalistiliiton jäsenten stipendit käytettäviksi lomiin Saariselällä ja Vierumäellä ovat nyt jaossa. Hakuaika päättyy 7.10.2016 klo 16.

Virkistysstipendi oikeuttaa viikon maksuttomaan oleskeluun vuonna 2017 sesonkien ulkopuolella Saariselän tunturimajalla (enintään 30 kpl) tai Vierumäen lomatalossa (enintään 5 kpl). SJL maksaa saajan matkakuluja.

Stipendien jakoon vaikuttavat sosiaaliset ja taloudelliset syyt, työkyvyn ylläpitäminen tai toiminta liiton luottamustehtävissä. Lisäksi stipendien saajan on täytynyt olla SJL:n jäsen vähintään vuoden.

Sähköinen hakulomake löytyy osoitteesta www.journalistiliitto.fi lomakkeet -linkin takaa.

Lisätiedot: Annamari Schildt 044 500 0013 ja liiton verkkosivulta.

REKREATIONSSTIPENDIER

Ansökningstiden går ut 7.10.2016 klo 16

Läs: www.journalistiliitto.fi/se/

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

Vierumäen lomaviikot haettavana

Journalistiliiton lomahuoneistot Vierumäellä ovat nyt varattavissa joulou- ja toukokuulle. Vierumäen lomahuoneistojen talven ja kevään viikot (16.12.2016–26.5.2017) ovat nyt haettavana. Vaihtopäivä on perjantai. Hakea voi vain kokonaisia viikkoja. Hakuaika päättyy **perjantaina 14.10.2016 klo 16**. Haku tapahtuu lomakkeella: <http://www.journalistiliitto.fi/jasenpalvelut/lomakkeet/vierumaen-haku>

580 €/vko ajalla 16.12.2016–21.4.2017.

450 €/vko ajalle 21.4.2017–26.5.2017.

Varausmaksu on 150 euroa.

Lisätietoa Vierumäen lomatalosta:
journalistiliitto.fi/jasenpalvelut

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

Etsi **Xpertti**

**ETSITKÖ JUTTUUSI
TUTKIJA-ASiantuntijaa?**

palveluksessasi www.etsixpertti.fi

YLIOPISTOT,
TUTKIMUSLAITOKSET JA

SUOMEN AKATEMIA

Värdefulla inhoppare. Redaktörerna Björn Udd, Eva Brunell och Liselott Lindström på Svenska Yles nyheter säger att de utvecklats enormt under sin tid på Yle.

De livsviktiga inhopparna

LINA LAURENT, TEXT • KARL VILHJÄLMSSON, FOTO

De kommer när det är panik, när någon blivit sjuk och när det hänt något stort. Men de finns också där alldeles vanliga dagar när de fast anställda inte räcker till.

Där, i ett litet inspelningsrum sitter en. En annan kommer emot i korridoren och en tredje sitter vid nyhetsdesken och knackar på sitt tangentbord. Utåt sett är det förstås inget som skiljer inhopparna från den övriga personalen – eventuellt den unga åldern – skillnaderna finns i arbetsavtalen och i frågan som dyker upp i huvudet när arbetsgivaren ring-er: hur många gånger kan jag tacka nej till en arbetstur innan de glömm-er bort mig?

Det öppna kontorslandskapet på Svenska Yles nyhetsredaktion sju-der av liv. **Eva Brunell, Björn Udd**

och **Liselott Lindström** hinner ändå slå sig ner en stund för att prata om sina arbetsvillkor och sin syn på arbetslivet. Egentligen skulle också **Mikael Stenlund** vara här men han är sjuk och har berättat om sina erfarenheter i telefon.

Stenlund, Brunell och Udd är timanställda. Lindström är utrikes-redaktör och visstidsanställd. Hon började på Yle för nio år sedan som inhoppare och sommarvikarie, efter det har det blivit flera korta kontrakt. Just nu är Lindström inne på sitt tredje visstidskontrakt för detta år. Att hon över huvudtaget har ett kontrakt just i dag var osä-kert för bara en vecka sedan. Det händer ofta att en visstidsanställd

erbjuds ett nytt kontrakt bara dagar innan det föregående kon-traktet tar slut.

”Det påverkar arbetet. Man är i limbo hela tiden och det förväntas att man ska gå och vänta på nästa kontrakt. Det är svårt att ta det lugnt och planera långsiktiga pro-jekt som längre reportageresor.”

Lindström konstaterar att de korta kontrakten och inhopp- en på Yle ofta har passerat henne ef-ter som hon varit fri att arbeta när hon själv vill. Ibland har hon job- bat mer intensivt, ibland har hon hållit paus, till exempel när hon studerade till magister utomlands och ibland har hon jobbat som fri- lans för Yle.

"Jag tror att det är framtiden, att ha en egen nisch. Jag har gjort Afrika till mitt specialområde. Det som är bra i branschen är att du aldrig är utan jobb även om du är utan kontrakt. Du kan alltid sysselsätta dig själv på något sätt."

På Svenska Yles nyhetsredaktion görs omkring en av sju arbetsturer av inhoppare. De flesta av dem har två eller tre arbetsturer per vecka och jobbar vid sidan av studierna. Inhopparpoolen består av 18 personer, därtill finns några visstidsanställda som vikarierar fast anställda eller vars kontrakt skrapas ihop av timmar som blir över när fast anställda jobbar deltid.

Brunell, Udd, Lindström och Stenlund säger att det är lätt att lägga fram önskemål om arbetstiderna. Samtidigt är det svårt att tacka nej.

"Tänk om jag glöms bort. Tänk om jag förlorar min profil. Det är tankar som tidigare kunde dyka upp om jag tackat nej flera gånger", säger Stenlund.

Björn Udd funderar som bäst på om han ska tacka ja till att jobba under veckoslutet.

"Jag har jobbat ganska mycket på senaste tiden så jag skulle inte behöva. Men eftersom jag inte vet om det blir mycket jobb i framtiden vore det bra att ta jobbet. Pengarna är bra att ha", säger Udd.

På samma sätt resonerar många inhoppare. Eftersom arbetsmängden i framtiden är oviss gäller det att jobba alltid då tillfälle erbjuds.

"En gång jobbade jag 21 dagar i ett sträck. Jag hade inget kontrakt och då finns det ju inga restriktioner. Men det var kanske inte så smart, jag jobbade parallellt på två olika redaktioner och jag blev nog lite trött", säger Lindström.

Både Brunell, Udd, Stenlund och Lindström säger att de utvecklats mycket på Yle.

"Jag har gjort teve, jag har gjort radio, jag har gjort allt möjligt och lärt mig en massa", säger Udd.

"Förutom det tekniska har jag lärt mig att läsa nyhetssändningar och att uppträda live inför kame-

ran. Det är bra att kunna om man vill vara utrikeskorrespondent", säger Lindström.

Hon har funderat en del på den interna utbildningen, särskilt under det senaste året då redaktionen nåtts av flera dödsbud.

"Kolleger har då sagt 'det var hon som lärde mig allting' eller 'det var han som lärde mig det jag behövde'. De äldre kollegerna hade varit deras mentorer när de var unga och nya i branschen. En sådan kultur finns inte längre i dag", säger Lindström.

Saknar ni det?

"Ja, speciellt som utrikesredaktör. Om du ska på en resa skulle det vara skönt att sitta ner med någon och gå igenom allt det praktiska. Hur hittar du fixare? Kanske dela kontakter ...", säger Lindström

"Ju mer kontrollerat lärande är desto bättre blir produkten. Det är också i Yles intresse att de som jobbar kan sin sak. Visst får man hjälp också i dag, men av flera olika människor. Det är mycket learning by doing", säger Udd.

VISSTIDSANSTÄLLNINGAR och inhopparjobb är i dag så gott som de enda alternativen för den som vill få in en fot på Svenska Yle. Under 2016 har en person fått fast anställning på Svenska Yle, i fjol fick fem personer det. Det sammanlagda antalet årsverken är 421.

När arbetsgivaren inte kan erbjuda långa kontrakt eller förmåner så som arbetsplatshälsovård måste man hitta på andra knep att stärka banden mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Anna von Weissenberg är tf. utvecklingschef på Svenska Yles nyhetsredaktion och den som ansvarar för bland annat inhopparpoolen. Hon försöker knyta timanställda till bolaget genom att erbjuda utbildning.

"Vi erbjuder kompetensutveckling. Vill du till exempel lära dig klippa webbvideo så ska du ta chansen eftersom det är en bra kompetens att ha på arbetsmarknaden."

von Weissenberg ger också karri-

"De av mina vänner som inte är journalister och som har lika hög utbildning som jag har fast anställning. Det är inget jag tror att jag kan få inom den närmaste framtiden."

Liselott Lindström,
utrikesredaktör, visstidsanställd

ärrådgivning åt den som vill diskutera sin framtid.

"Det är helt informellt och kanske alla inte känner till att jag gör det men jag diskuterar gärna till exempel åt vilket håll man utvecklas, hur man kan stärka en viss kompetens eller hur man kan bli mer mångsidig."

I förra *Journalisten* (10/2016) berättade en inhoppare som jobbar för Yle via ett bemanningsföretag om sitt arbete. von Weissenberg ser inget behov av att plocka in inhoppare via bemanningsföretag på den svenska nyhetsredaktionen.

"Jag tycker det är bättre att vi själva håller kontakten med de här medarbetarna."

När hon ska beskriva inhopparna och de visstidsanställda är det idel lovord.

"De har jättehög kompetens och är jätteduktiga. De är jätteviktiga för vår redaktion, utan dem skulle vi tvingas tänka om."

INHOPPARER PÅ OLIKA REDAKTIONER

● Svenska Yles nyhetsredaktion: Vikarier med visstidskontrakt får oftast en månadslön på 3 047 euro. Grundlönen för en timanställd är baserad på samma månadslön och ger en timlön på 20 euro/timme.

● HSS Media har kring 10 personer i sin inhopparpool, de flesta är studerande. Vikarier med visstidskontrakt får ofta en månadslön enligt löneklass IIa eller IIb det vill säga 2 613 eller 2 792 euro/månad. Timlönen blir då 16,6 euro/timme eller 17,8 euro/timme. Studerande utan arbetserfarenhet får lön enligt minimilönen för praktikanter 1 734 euro eller 1 857 euro/månad.

● KSF Medias HBL har ett tiotal personer i sin inhopparpool. Många av dem har också andra tillfälliga arbetsgivare. Lönen varierar men tumregeln är att timlönen är baserad på löneklass IIa vilket ger 16,6 euro/timme.

MAGNUS LONDEN • magnus.londen@gmail.com SKRIBENTEN ÄR FRILANSJOURNALIST OCH FÖRFATTARE FRÅN HELSINGFORS.

Vem är chefredaktör?

Vem är chefredaktör?

I samband med KSF Medias senaste uppsägningar kröp det i förbifarten fram att två av mediekoncernens chefredaktörer också byttes. Den ena, **Micaela Röman** på *Östnyland*, fick gå medan **Tommy Westerlund** på *Hufvudstadsbladet* förvandlades till ledarskribent.

Att två av tre chefredaktörer drabbades borde vara en stor publicistisk och principiell sak. Chefredaktören är ansiktet utåt, opinionsbildaren, ledaren. Hen som tappert styr skutan genom stormiga vatten och balanserar mellan VD och styrelser, läsare och annonsörer, men som alltså kämpar för det journalistiska, för integriteten, för utvecklingen.

Men har chefsomställningarna på KSF Media väckt debatt?

Öh. Nej.

När nyheten slutligen gavs ut till offentligheten (2.9.2016) presenterades den nya chefredaktören **Susanne Ilmoni** förtjänstfullt i *Hbl*, men Tommy Westerlunds öde berördes med blott en (1) mening i en faktaruta.

Så man kan ju inte låta bli att undra: Var det fel på Westerlunds publicistiska visioner? Brast det i ledarskapet? För det måste väl ha varit något fel då karln blev avsatt efter blott ett och ett halvt år som papper-*Hufvudstadsbladets* chefredaktör?

Eller tänk om det inte är så

noga med vem som är chefredaktör numera?

Enligt uppgift ville en ledande journalist på *Hbl* i mitten av maj 2016 göra en intervju med KSF Medias styrelseordförande **Kaj-Gustaf Bergh**. Det var då Bergh skulle förklara den plötsliga kursändringen inom bolaget och erkänna det som många gormat om i många år: "Det var ett strategiskt misstag att satsa på gemensamt material i alla våra tidningar."

”Så fick alltså chefredaktören alltså verkligen gå för att hon kämpade för tidningen?”

Att låta ägarens VD tala ut, utan kritiska följdfrågor, är (eller borde vara) en ytterst känslig fråga. Något för den där publicistiska ledaren, chefredaktören, att ta itu med.

Men inte på *Hbl* i maj 2016.

Enligt en kolumn som **Annica Lindström** i Grävgruppen publicerade 16.9 på *medium.com*, och vars uppgifter bekräftats separat till *Journalisten*, spelade papperstidningens chefredaktör en mycket blygsam roll i processen – han ställdes mer eller mindre inför fullbordat faktum. Det var

alltså inte chefredaktören journalisten tillfrågade i första hand då artikeln skrevs, inte heller kollegerna eller nattchefen visste enligt uppgift något i förväg.

Här kunde man nästan använda det engelska ordet outrageous.

Vi flyttar till *Östnyland*. Där tog **Helén Kurri** över chefredaktörsposten då Röman fick sparken. Men varför fick Röman gå?

Röman gick redan i våras ut med att hon motsätter sig planerna att förvandla *Östnyland* till en tvådagarsstidning (på papper). Hon stod alltså upp för det publicistiska, enligt sin övertygelse om vad som är bäst för läsarna och tidningen.

Det enda som mig veterligen läckt ut kring avskedandet är det som Röman själv kommenterat i Svenska Yles *Mediepodden* (2.9.2016). Hon säger där att "jag har svårt att tänka mig att det [hennes uttalanden om tvådagarsstidningen] inte skulle ha påverkat beslutet", och låter förstå att hennes protester i våras "ur ett företagarmässigt" perspektiv kan tolkas som att hon skadat sin arbetsgivare.

Så fick alltså chefredaktören alltså verkligen gå för att hon protesterade, för att hon kämpade för tidningen?

I så fall visar det hur lätt chefredaktörskapet väger i dag, medan tystnaden kring allt detta bekräftar den nya verkligheten:

Den journalistiska makten finns någon annanstans.

TRAFIKSÄKERHET FÖR REPORTRAR

Det finns faktiskt ännu journalister som dagligen rör sig utanför redaktionerna. Reportrar och fotografer som arbetar i glesbygd sitter minst lika många timmar i sina bilar som vid sina skrivbord. För att undvika att journalisterna själva blir nyhetsstoff har sju lokaltidningar i Hälsingland inför höstens jaktsäsong gått in för en obligatorisk snabbutbildning i hur man ska undvika viltolyckor och vad man ska göra om man råkar ut för en älgkrock.

Chefredaktören för *Hälsingetidningen*, **Thomas Sundgren**, ser utbildningen som en arbetsskyddsåtgärd.

"Det känns mycket bra att kunna erbjuda våra journalister den här typen av information och utbildning. Vi vet att de tillbringar mycket timmar på vägarna och i samband med att vi rekryterar nya unga stjärnor till Hälsingland inser vi också att vi kan ta ansvar för att göra alla medarbetares arbete säkrare", skriver Sundgren.

Johan Svenlin

MYNTTI BLIR SYNLIIG CHEFREDAKTÖR

Kenneth Myntti har gjort sig känd som en av HSS Medias aktivaste skribenter i minoritetsfrågor och samhällsutveckling. Nu tar han över som chefredaktör på *Österbottens Tidning*.

"Jag tror på en publicistiskt aktiv chefredaktör som visar vägen för redaktionen. Som ny chefredaktör måste jag först se över organisationen och eventuellt göra förändringar, men när dammet lagt sig kommer jag att fortsätta skriva", säger Myntti.

Efter endast ett drygt år som chefredaktör valde hans företrädare **Sonja Finholm** att trappa ner och arbeta med andra uppgifter inom redaktionen. Myntti tvekade inte över att ta sig an uppdraget som chefredaktör.

"Jag tar över en förhållandevis bra dagstidning, med tanke på vilka resursnedskärningar vi varit utsatta för. Många andra finlandssvenska tidningar har det svårare också på grund av att de är minoritetstidningar. *ÖT* är majoritetstidning åtminstone i ett av våra kärnområden och det ger oss en viss styrka", säger Myntti.

Johan Svenlin

Vain meidän tuhannen kesken

MARJA HONKONEN, TEKSTI • ANNA-KAISA JORMANAINEN, KUVITUS

Suljetun someryhmän tietojen käyttäminen jutussa harmittaa ryhmän jäseniä, mutta ei automaattisesti riko Journalistin ohjeita.

”Olkaa varovaisia, mistä puhutte ja mitä kuvia jaatte. Toimittajat ovat nykyään härskéjä.” Näin varoitetaan *Vauva*-lehden keskustelupalstan ketjussa ”Varokaa toimittajia FB:n suljetuissa keskusteluryhmissä”.

Ketjussa paheksutaan *MeNaisten* toukokuista kolumnia. Sen kirjoittanut toimittaja oli jäsenenä Konmari-siivousmetodin ympärille syntyneessä, suljetussa Facebook-ryhmässä ja referoi sen keskustelua ja piikikkäästi.

”Olisi ihmeellistä, jos yksi keskustelukanava saisi omat sääntönsä.

Elina Grundström, JSN:n puheenjohtaja

KonMari Suomi -ryhmässä on yli 16 000 jäsentä, mutta monet kokevat sen luottamuksellisena. Ryhmän ylläpitäjä **Mira Ahjoniemi** kertoo, että pahaa mieltä on tullut kriittisistä jutuista, jotka on koettu pilkkaaviksi.

”Silloin ryhmän kepeä huumoria ja itseironia on pahimmillaan käännetty typeräksi hurahukseksi. Onneksi näitä on ollut vain muutama.”

Ahjoniemi toivoisi, ettei sulje-

tuista ryhmistä tehtäisi esimerkiksi suoria lainauksia. Niistä kirjoittaja on hänen mielestään nimettömänäkin tunnistettavissa.

JOURNALISTIN OHJEIDEN vastaista suljetun ryhmän tietojen käyttäminen ei ole – ainakaan automaattisesti.

Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja **Elina Grundström** muistuttaa, että ennen some-aineiston julkaisemista huomioon on otettava tietojen tarkistaminen, yksityisyyden suoja ja mielipiteiden konteksti. Tietoja toimittaja kuitenkin saa FB-ryhmistä hankkia.

”Olisi ihmeellistä, jos yksi keskustelukanava saisi omat sääntönsä”, Grundström sanoo.

JSN linjasi vuonna 2012 ja 2013 tekemissään päätöksissä Facebookin olevan yksi lähde muiden joukossa riippumatta siitä, millaisin yksityisasetuksin päivitykset on tehty.

Linjausta ei olla muuttamassa, vaikka se sotisi joidenkin ryhmien toiveita vastaan.

”Sillä olisi isoja seurauksia, koska sitä pitäisi soveltaa esimerkiksi poliitikkojen päivityksiin tai maahanmuuttajavastaisiin keskusteluryhmiin”, Grundström sanoo.

Eettinen harkinta on toki tarpeen, hän sanoo, eikä päivityksiä sovi sekoittaa haastatteluun.

FACEBOOKIN KÄYTTÄMISESTÄ lähtenä ei viime aikoina ole JSN:lle kanneltu. Grundström uskoo sekä toimittajien että yleisön oppineen tuntemaan somen luonteen entistä paremmin.

Suurissa FB-ryhmissä painote-

taan usein jo säännöissä, ettei luottamuksellisuuteen kannata uskoa sokeasti.

Esimerkiksi yli 20 000 jäsenen Imetyksen tuki -vertaisryhmässä kielletään sisältöjen jakaminen ryhmän ulkopuolelle, mutta kehoitetaan miettimään, mitä itsestään haluaa kertoa.

Ryhmää ylläpitävän Imetyksen tuki ry:n toiminnanjohtaja **Lotta Viinikka** kertoo, että keskusteluihin on viitattu mediassa muutamia kertoja, mutta melko yleisellä tasolla. Luottamus on säilynyt.

”Ryhmän toiminnan luonne on ymmärretty hyvin”, hän sanoo.

Ryhmään on välitetty haastattelupyynnöitä, ja jäseninä olevat toimittajat ovat ylläpidon luvalla myös pyytäneet mielipiteitä kertoen, että kommentit menevät

juttuun.

Jos esimerkiksi sairautta käsittelevään vertaistukiryhmään aikoo ”soluttautua” vain jutun tekeminen mielestään, synn pitää olla painava. Grundström painottaa *Journalistin ohjetta 9*, joka suosittaa ilmoittamaan ammattinsa ja hankkimaan tiedot avoimesti.

Poikkeavat keinot käyvät vain, jos yhteiskunnallisesti merkittäviä seikkoja ei muutoin voi selvittää.

”Ohjeessa ei sanota, että inhimillisesti kiinnostavia, vaan yhteiskunnallisesti merkittäviä”, Grundström korostaa.

JOURNALISTIN OHJEET 9 JA 30

JO9: Työtä tehdessään journalistin on suositeltavaa ilmoittaa ammattinsa. Tiedot on pyrittävä hankkimaan avoimesti. Jos yhteiskunnallisesti merkittäviä seikkoja ei voida muutoin selvittää, journalisti voi tehdä haastatteluja ja hankkia tietoja myös tavallisuudesta poikkeavilla keinoilla.

JO30: Julkistakin aineistoa julkaistaessa pitää ottaa huomioon yksityiselämän suoja. Kaikki julkinen ei välttämättä ole julkaistavissa. Erityistä varovaisuutta on noudatettava, kun käsitellään alaikäisiä koskevia asioita.

• TÄLLÄ PALSTALLA JOURNALISTI KÄSITTELEE JOURNALISTIN OHJEITA, JOTKA OVAT AJANKOHTAISIA TAI MUUTEN KIINNOSTAVIA.

anna hyvän kiertää

Paljon mustaa valkoisella. Kuuman linjan toinen päätoimittaja Mikko Siltanen nauttii lehdesteosta, jossa asiaa ei tarvitse tiivistää 1500 merkkiin. ”Tyypillinen lukijamme taitaa olla nuorehko mies tai muu musiikki- ja kulttuurihenkilö, jolle ei (enää) löydy julkaisua isojen lehtien kentästä.”

MIKKO SILTANEN, 34

● Kuuma linja -pienlehden toinen perustaja ja tekijä.

● Työskentelee muun muassa Keskisuomalaisen avustajana ja tekee musiikkia.

● Yhteiskuntatieteen maisteri Tampereen yliopistosta.

● TÄLLÄ PALSTALLA JOURNALISTI PYYTÄÄ ILMIAANTAMAAN LOISTAVIA ALAN TUOTOKSIA. VIESTIÄ VIE SEURAAVAKSI ETEENPÄIN SE, JONKA TYÖ ESITELLÄÄN PALSTALLA.

JANNE FLINKKILÄN VALINTA

Creat.fi:n vastaava toimittaja **Janne Flinkkilä** valitsi esiteltäväksi *Kuuma linja* -pienlehden eli -fanzinen.

”*Kuuma linja* hehkuu syvää rakkautta lajiin, eikä tekijöiden into osoita hiipumisen merkkejä. Kun kaupalliset printit ovat konseptoineet itsensä umpeen, on hemmetin kiva lukea lehteä, jonka jokainen sivu on yllätys.

Uuden numeron avausartikkelissa Radiopuhelimet-yhtyeen rumpali analysoi huoltoaseman olutleipää. Juttu on ihmisläheisen journalismin mestariteos, jossa pieni yksityinen hetki vie jonkin ison ja universaalilähteen äärelle. Toista laittaa ovat essee *Uusplatonismia kaikilla mausteilla* – *Spice Girls* ja kaipaava rakkaus sekä pitkä henkilöhaastattelu *Kusti Vuorisesta luona Tunisiassa*.”

Yllättävän usein ilmestynyt

NINA ERHO, TEKSTI • KUUMA LINJA, KUVAT

”Lehti on ilmestynyt puolessatoista vuodessa kymmenen kertaa. Yllättävän usein, oikeastaan. Pienlehdissä hän aikataulut voivat olla mitä vaan, mutta kun kirjoittajia on riittänyt, ollaan voitu tehdä”, sanoo *Kuuma linja* -lehden toinen päätoimittaja **Mikko Siltanen**.

”Alun perin idea oli toisen päätoimittajan, **Janne Laurilan**. Meitä kiinnostaa musiikki, mutta Suomessa musiikkilehtien tilanne on aika heikko. Mielessä oli aiheita, joista olisimme halunneet lukea, ja ryhdyimme toteuttamaan niitä. Ihan omasta kiinnostuksesta, ilman paineita.

Yhden numeron tekemiseen menee joitakin kymmeniä tunteja. Energia siihen tulee... No, mistä nyt tällaiseen taidekulttuurisekoiluun tulee energia. On kiva tehdä vapaasti ja jakaa kiinnostavia asioita, joita ei käsitellä muualla. Esimerkiksi muusikko-taiteilija **Kusti Vuorisesta** oli ihan pakko lähteä ottamaan selvää. Jutun muodossa olennaista on, että sen pystyy lukemaan.

Vaikka lempiaiheemme on musiikki, emme halua profiloitua vain musanörttien julkaisuksi,

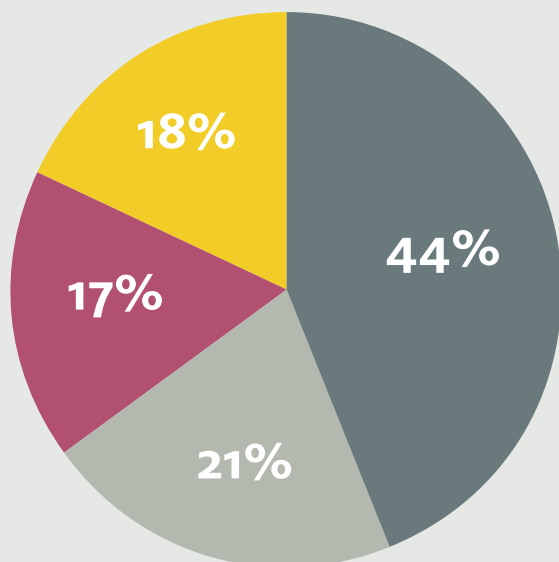
vaan mukana pitää olla muutakin kulttuurin ja elämän alalta. Jos on hyvä pointti, juttu voi olla vaikka *Spice Girlsista*. Toki lehdestä saa eniten irti tiettyä skeneä tunteva, koska moni artisti ja bändi ei ole tuttu radiosta ja televisiosta. Toisaalta se on pienlehden ideakin. Ei ole järkeä tehdä **Cheekin** haastattelua, koska niitä on tarpeeksi muualla.

Kulunsa lehti kattaa niukin naukin. Viiden euron hintaa on moitittu kalliiksi, mutta pääosin palaute on oikein hyvää.

Jakelu on edelleen vähän ongelma. Tampereella lehteä saa Laukontorin divarista, Teoksen kirjakaupasta ja meiltä, ja kirjastostakin se löytyy, mutta Helsingissä ei nyt ole myyjää. Kerran kaverini **Teemu Bergmanin** piti myydä 50 lehteä keikoilla, mutta ne hukkuivat hänen asuntoonsa ja löytyivät vasta siivouksessa puolen vuoden päästä.

Elokuussa järjestimme Tampereella festarin, jonka ohjelmassa oli lehdestä tuttuja bändejä. Tulevaisuudensuunnitelma on tehdä jonkinlaisin väliajoin lisää lehtiä. Toki jos joku haluaa lähteä hirveästi rahoittamaan, voimmehan tehdä vaikka värillisiä lehtiä.”

Mitä ajattelet klikkiotsikoista?

! Ota kantaa:
journalisti.fi

n=409

- Ne ovat journalismin syöpä ja pilaavat koko alan maineen.
- Ne ovat harmillisia, mutta lukijat täytyy koukuttaa jotenkin.
- Ne pelastavat mediat talouden, sillä ne keräävät aina isoimmat kävijämäärät.
- Hyvin tehtyinä ne ovat ihan parasta viihdettä. Kyllä klikkaan!

Tässäkö on journalismin syöpä?

Journalistin Barometri kartoitti lukijoiden mieltymystä klikkiotsikoihin. Hieman alle puolet eli 44 prosenttia 409 vastaajasta ilmoitti pitävänsä niitä journalismin syöpänä ja pilaavan koko alan maineen.

Toinen, reilu puolikas ei suhtautunut klikkiotsikoihin aivan yhtä negatiivisesti. 21 prosenttia vastaajista pitää niitä harmillisina, mutta välttämättöminä ja 17 prosenttia mediat talouden turvana. Hyväksi viihteeksi "clickbaitin" laskee 18 prosenttia.

Uuden Suomen päätoimittaja **Markku Huusko** sanoo ymmärtävänsä hyvin, että liian arvoitukselliset otsikot harmittavat lukijoita. Verkkomedialle otsikointi on elämän ja kuoleman kysymys, mutta sitä ei voi tehdä brändin kustannuksella.

"Jos otsikko on mahdollittoman raflaava, mutta pohjalla on heppoinen juttu, lukija pettyy", Huusko sanoo.

Uusi Suomi lähtee otsikkokilpaan Huuskon mukaan positiivisella oveluudella. Halpahintaiset klikkiotsikot eivät hänen mukaansa *Uuteen Suomeen* sovi, mukaansa tempaavat ja kiinnostavat kyllä.

"Jos on journalistisesti kiinnostava juttu ja siihen päälle erinomainen otsikko, niin se on verkkomaailmassa ihan lyömätön kuvio."

Lukijana Huusko vierastaa klikkiotsikoita.

"Kun näen selvästi harhaanjohtamistaroituksessa tehdyn otsikon, en vahingossakaan klikkaa sitä."

Marja Honkonen

VASTAA BAROMETRIIN: JOURNALISTI.FI

VESA HEIKKINEN vesa.pekka.heikkinen@luukku.com
KIRJOITTAJA ON SUOMEN KIELEN DOSENTTI JA TIETOKIRJAILIJA.

Teilattuja totuuksia

”

Kirjoita paisuttelusta!" toivoo toimittaja. Kiitosta vaan, mainio aihe.

Tosin minun on vaikea ryhtyä tästä tuumasta toimeen. Olenhan niin tutkijan toimeksi kuin toimittajana ja tiedottajanakin työskennellessäni oppinut, että viesti menee parhaiten läpi terävä kärki edellä.

Pieni paisuttelu on aina paikallaan. Ylisana siellä, överöinti täällä – nehän vaan tomeroittavat tekstiä!

#eiku, kuten sosiaalisessa mediassa tavataan sanoa. Ei se siis niin ole, vaan se on näin: Lioittelu syö viestin uskottavuutta. Väritämme sanojamme totuuden kustannuksella.

Jäin miettimään asiaa Ylen julkaiseman uutisen äärellä: Kotus teilasi uuden koulun nimen – herättää "omituisia" mielikuvia.

Uutisessa kerrotaan Kotimaisten kielten keskuksen eli Kotuksen tutkijan tekstistä, jossa arvostellaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun nimen Xamk-lyhennettä. Mutta onko paikallaan väittää, että nimi teilaattiin ja että teilaaja oli Kotus? Kysehan oli yksittäisen tutkijan mielipidekirjoituksesta. (Mainittakoon, että kyse on työpaikastani.)

Värikästä, vahvoja mielikuvia luovaa teilaaverbiä käytetään uutisoinnissa taajaan: Autoilija teilasi kaksi mopoilijaa. Tähtikokki teilasi arvostelijat. Lakivaliokunta teilasi lait. Twitter teilasi terroristitilejä. Trump teilasi paavin puheet.

Teilaaminen on alkujaan viitannut mestaismisvälineisiin ja mestatun ihmisen luiden ruhomiseen. Nykyään teilaamisesta puhutaan useimmiten metaforisesti viitattaessa murhaavaan arvosteluun. Näin kertovat sanakirjat.

Näyttää kuitenkin siltä, että teilaamisen käytöala on laajentumassa. Enää ei tarvitse olla kysymys murhaavasta arvostelusta. Saatamme määritellä asiallisenkin kriittisyyden teilaamiseksi. Mutta murskaammeko samalla jotain haurasta, totuuden?

uusiin tehtäviin

KUKA?

Joose Palonen, 36, on aloittanut Yle Urheilun toimituspäällikkönä. Hän siirtyi tehtävään Ilta-Sanomien urheilutoimituksen ja Urheilusanomien esimiehen paikalta. Ilta-Sanomissa hän on työskennellyt myös uutispäällikkönä ja kirjeenvaihtajana. Lisäksi Palonen on ollut Aamulehdessä ja vieraillevana tutkijana Berkeleyn yliopistossa Yhdysvalloissa.

Urheilukulttuurin rakentaja

Olit Ilta-Sanomilla erilaisissa tehtävissä yli vuosikymmenen. Mikä ratkaisi siirto-si Yleen?

Ehkä juuri se, että olin ollut siellä pitkään ja tehnyt jo kaikkea. Pitää tehdä uusia asioita ja haastaa itseään. Näin Ylessä mahdollisuuksia, joita Ilta-Sanomissa ei ollut.

Millaisia mahdollisuuksia?

Yle tavoittaa aika lailla kaikki suomalaiset. Kun eri välineitä – televisiota, radioa ja Areenaa – käyttää hyväkseen fiksumasti, voi tehdä merkittävää journalismia ja rakentaa suomalaisesta urheilukulttuurista parempaa.

Ilta-Sanomista on lyhyessä ajassa lähtenyt useampi päällikötason toimittaja. Miksi?

Yksi syy on, että olemme kunnianhimoisia tekijöitä. Muualla on huomattu, että meillä on kykyä tehdä vieläkin vaativampaa työtä. Ilta-Sanomien on hyvä paikka kehittää taitojaan ja tehdä paljon ja intensiivisesti. Toki voi miettiä, miksi ne seuraavat haasteet ja mielenkiintoiset tehtävät ovat löytyneet jostain muualta. Siihen en voi vastata muiden päällikötoimittajien tai toimituk-

sen johdon puolesta.

Kadehditko Ilta-Sanomissa julkisen median urheileursseja Rion kisoissa?

En ole koskaan ruvenut itkemään sen perään, että jollakin muulla on enemmän. Oli se sitten Yle, Ilta-Sanomien tai Warkauden Lehden yhden hengen urheilutoimitus, parasta mahdollista jälkeä olen aina yrittänyt tehdä.

”Rakentava kriittisyys on parasta välittämistä.

Miksi urheilutoimittajat pettyvät, kun Suomi ei pärjää?

Toiset pettyvät, toiset eivät. Rion kisoissa moni urheilutoimittaja oli tyytyväinen, ettei Suomi menestynyt. He pääsivät tekemään mielenkiintoisia juttuja valitsemistaan aiheista sen sijaan, että olisivat juosseet mitalistien perässä kakkukahveilla.

Voiko urheilutoimittaja olla myös urheilujoukkueen tiedottaja?

Ei. Journalismiin kuuluu

riippumattomuus. Raja-aitoja ollaan haastamassa. Freelancer saattaa olla samaan aikaan tiedotus- ja journalistisissa hommissa. Ylessä en lähtisi siihen suuntaan menemään.

Onko urheilujournalismi kyllin kriittistä?

Jos katsotaan, mitä Urheilusanomien ja Ilta-Sanomien ovat aikanaan tehneet, niin kyllä on. Kriittisyys on tärkeää, jotta asiat kehittyvät. Rakentava kriittisyys on parasta välittämistä.

Onko urheilujournalismi epätasa-arvoista?

Naisten urheilua ei seurata niin laajasti kuin miesten urheilua. Siihen on rakenteellisia ja historiallisia syitä. Itse olen halunnut nostaa esiin naisten urheilua. Yle voi julkisen palvelun toimijana edistää tasa-arvoa. Viime vuosina asiassa ollaan edistytty.

Oletko kova penkkiurheilija?

Kyllä, urheilu on minulle työtä ja elämäntapa. Mitä enemmän olen tehnyt näitä hommia, sitä enemmän olen oppinut ymmärtämään eri lajien hienouksia.

Marja Honkonen

SATTUU TAPAHTUU

Malesian matelijakursseilla

Pitkä ura urheilutoimittajana on vienyt minua pitkin maailmaa. Malesiassa olen mitannut muutaman keran matelijakammoni tason – kaiken lisäksi viiden tähden loistohotellissa.

Cyberview Logde on rakennettu entiseen kumipuuviidakkoon, missä aikanaan rotat olivat syöneet puiden juuret, joten kumituottajat olivat roudanneet käärmeitä sömään nuo jyräjät. Kun viidakko hävisi, rotatkin katosivat, mutta käärmeet jäivät.

Ensimmäisenä yönäni omassa bungalow-huoneessani olin sammuttamassa valoa seinäviereltä kun huomasin, että käteni vieressä jokin vihreä 10–15 sentin mittainen otus vilisti ylös kohti kattoa.

Siinä pimeässä ymmärsin Malesiassa vaarallisuuden ties mitä myrkkyliskoa, joten oli parasta piipahtaa hotellin vastaanotosta kysymässä neuvoa, oliko syytä reagoida.

Siitä tulikin hälytys, ja marssin turvamiesten kanssa huoneeseen. Mitään ei kuitenkaan löytynyt, mutta hotellijohto päätti vaihtaa minut toiseen huoneistoon.

Vuotta myöhemmin olin taas samassa hotellissa. Tällä kertaa olin uudessa siivessä tekojärven rannalla. Istuin verannalla ja huomasin, että vedessä oli jokin 5–10 sentin paksuinen punainen letku. Ajattelin, että varmaan sillä pumpattiin vettä.

Yhtäkkiä letku alkoi liikkua kohti rantaa ja lähellä terassiani vedestä kömpi ylös yli metrin mittainen paksu käärme tai mikä lie lisko, kun sillä näytti olevan jonkinmoiset jalatkin.

Tällä kertaa en lähtenyt selvittämään asioita respaan, vaan pujahdin vain huoneeseen sisään. Suljin oven rantakuistille, ja päätin, että ikinä en enää sitä avaa, etten taas saa ylimääräisiä yövieraita.

Heikki Kultra

KIRJOITTAJA ON TURUN SANOMIEN FI-ERIKOISTOIMITTAJA.

KERRO MITÄ SINULLE ON SATTUNUT TYÖTÄ TEHDESSÄ. OTA YHTEYTTÄ TOIMITUKSEEN.

Palautetta palautteesta. Laura Kuivalahti toivoo, että toimituksissa annettaisiin enemmän palautetta. Ainakin hänen kirjoittamiinsa positiivisiin palautteisiin on vastattu ja yleensä nopeasti.

Koska kehuja saa harvoin

ANNA NÄVERI, TEKSTI • HANNA-KAISA HÄMÄLÄINEN, KUVA

Laura Kuivalahti lähettää toimittajille positiivista palautetta luettuun hyvään jutun.

Hyvää palautetta saa harvoin, mutta tuleeko sitä annettua itsekään?

Vuosi sitten toimittaja ja journalistiikan maisteriopiskelija **Laura Kuivalahti** päätti aloittaa kehujen kirjoittamisen toisille toimittajille.

Kuivalahti nappasi idean tuttavaltaan, joka harrastaa positiivisen palautteen antamista kauppoille ja museoille. Ensimmäiset kehut lähtivät *Helsingin Sanomien* toimit-

tajalle.

"Olen yrittänyt kirjoittaa eri toimittajille, en muista kaikkien nimiä. Jos kirjoittaisin usein samalle, minulle tulisi vähän stalkkeri-fiilis."

Vieraille kirjoittaminen ei ole ollut täysin kynnyksetöntä, vaikka kyse on positiivisesta palautteesta. Kuivalahti käy läpi tekstin rakennetta ja tyyliä. Viestissä ei siis lue vain "hyvä juttu".

"Sellaista hyvä juttu -palautetta voi antaa Twitterissä, jakamalla jutun ja linkkaamalla jutun kirjoittanut toimittaja twiittiin."

Jyväskylän yliopistossa opiskeleva Kuivalahti on työskennellyt kesätoimittajana *Hämeen Sanomissa* ja *Keskisuomalaisen* B-osassa. Lukijat antavat kuulua harvoin eikä lehden aamupalavereissa omaltakaan väeltä juuri tule palautetta. Tänäpäin ja kulttuuriosastojen kesurille. Välillä hiljaisuus on pannut miettimään omien juttujen merkitystä.

"Jos kuluu pitkä aika ilman kenenkään reagointia, mietin, onko jutuillani mitään väliä?"

Harrastus osoitti, että freelance-reiden yhteystietoja on vaikea löytää. Kuivalahti sai penkoa aikansa

ennen kuin löysi esimerkiksi *Helsingin Sanomien* Kuukausiliitteeseen toukokuussa äitinsä kuolemasta kirjoittaneen **Merja Aakon** sähköpostiosoitteen.

"Aloitin sähköpostini kysymällä, oletko sinä se toimittaja Merja Aakko?"

Risuja Kuivalahti ei ole lähettänyt.

"Ehkä voisin sanoa, jos näen josain jutussa käyttämättä jäänyttä potentiaalia. Jutun huonouteen vaikuttaa niin moni seikka. Ei se ole pelkästään toimittajasta kiinni." ●

kolumni

Pudotus puhelinmyyjäksi

Onko toimittajan ajankäytöllä väliä? Monen mielestä ehkei – sopulin tehtävähän on tonkia tietoa kivien alta.

Paitsi että ainakin freelancerin arjessa on. Suuresti. Nykypalkkioilla ja -kulutasolla valmista pitäisi tulla huipputehokkaasti ja kalenterin täyttyä piripintaan. Muuten työllä ei elä.

Jo lihavina vuosina tuntui järkevältä siirtää työn painopistettä asiakasviestintään, jossa briiffit olivat selkeitä, haastattelut valmiiksi sovittu ja aikataulut paalutettu. Se toi parhaan leivän. Journalismikin onnistui kohtuullisella panos-tuotos-suhteella, jos suosi haastatteluissa tutkijoita ja arkiai-

HANNA RUSILA viestikulma@phnet.fi KIRJOITTAJA ON KIELTENOPETTAJAKSI OPISKELEVA FREELANCETOIMITTAJA JA -SUOMENTAJA.

”Jopa ehdottomasti juttuun haluavat yritysedustajat tekevät katoamistempuja.

heisiin sopivia taviksia.

Muutoksen nopeus yllätti. Viimeistään viitisen vuotta sitten kävi selväksi, ettei professoreitakaan tahtonut tavoittaa puhelimen päähän. Aina oli liian kiire. ”Etsi joku muu.”

Pian asiakasviestinnän vaihkaa epäammattimaisemmaksi lipunut tilaajaporras täydentyi hankalilla haastatteluilla. Saatoinkin lähteä maakunnasta Helsinkiin henkilö-

juttukeikalle ja saada junassa tiedon, että Tärkeä Haastateltava oli unohtanut katsoa kalenteriinsa.

Kului vain tovi, kun briiffien haastatteluajat jäivät historiaan. Sopiminen kaatui freen hartioille. Asiakas halusi tietyn henkilön lehteen, saipa toimittaja häntä kiinni tai ei.

Nykyisin useimmista tilauksista aavistaa, että taustasäätö vie aikaa ja hermoja. Harmi kyllä näkymät-

töistä työstä maksetaan freelancerille vain poikkeustapauksissa. Jopa ehdottomasti juttuun haluavat yritysedustajat tekevät katoamistempuja.

Kaiken huippu oli äskettäin henkilöhaastateltavani, joka reagoi tuskin murto-osaan yhteydenotoista ja silloinkin ympäripyöreästi. Luvatus puhelun pakoulu kesti puolitoista kuukautta. Dedis siirtyi, haastattelu vielä kertaalleen viime metreillä. Lopulta huhkin lehtiöine- ni perjantai-illan kääntyessä yöksi.

Tuo Tärkeä Henkilö ei selvästi edes tajunnut, että työn tekemistä ehti kadota järki. Että ammattilaisen olisi kannattavampaa maata kotona ja nostaa tukia.

Toimittaja tuntuu romahtaneen statuspelissä puhelinmyyjäkategori- aan. Kaikilla on kiire, eikä työn arvoa enää ymmärretä.

Vai onko kyse sittenkin ylimielisyydestä ja kovista arvoista? Siitä surullisenkuuluisasta empatia- vajeesta?

Suomen Lions-liitto ry:n toimisto sijaitsee Helsingin Malmilla osoitteessa Kirkonkyläntie 10. Liitolla on pääsihteeri ja seitsemän työntekijää. Liitto palvelee yhteensä noin 24 000 suomalaista lionia 928 lionsklubissa, jotka sijaitsevat 14 piirissä eri puolilla Suomea.

Haemme tehokkaaseen ja hyväntuuliseen toimistoomme

VIESTINTÄPÄÄLLIKKÖÄ

pysyvään työsuhteeseen kolmeksi päiväksi viikossa.

Tehtävä on uusi, ja siinä yhdistyvät LION-lehden päätoimittajan ja liiton viestintäjohtajan tehtävät, joita on tähän saakka hoidettu luottamushenkilöiden toimesta.

LION-lehti on Suomen Lions-liitto ry:n julkaisema Lions Clubs Internationalin (LCI) virallinen suomenkielinen, myös ruotsinkielisiä sivuja sisältävä aikakauslehti, joka jaetaan kaikille Suomen lions- ja leoklubien jäsenille. Lehti ilmestyy vuosittain kuusi kertaa, sen keskimääräinen sivumäärä on 70 ja painos lähes 26 000 kappaletta. Lehti julkaisee LCI:n, Lions-liiton ja lionspiirien sekä -klubien antamaa aineistoa ja ilmoituksia ja se on Suomen Aikakauslehtien Liiton jäsen.

Viestintäpäällikön tehtäviin kuuluvat:

- Toteuttaa ja suunnitella liiton viestintää viestintästrategian pohjalta yhteistyössä liiton johdon kanssa.
- Vahvistaa suomalaisen Lions-brändin näkyvyyttä ja tunnettuutta eri viestintäkanavilla.
- Vastata uutiskirjeiden ja lehdistötiedotteiden laatimisesta ja jakelusta eri viestintäkanavissa.
- Vastata LION-lehden toimittamisesta yhteistyössä ruotsinkielisten sivujen toimittajan, Leo-lehden toimittajan, lehden taittajan ja ilmoitushankkijan kanssa.
- Toteuttaa lions toiminnan järjestelmällistä ja tehokasta näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa.
- Vastata yhteydenpidosta tiedotusvälineisiin ja sidosryhmiin.
- Vastata liiton kotisivujen uutisoinnista ja sisällön ajantasaisuudesta.
- Tuottaa piireille ajankohtaista koulutusta ja koulutusaineistoa.
- Johtaa viestintätyöryhmää ja tukea muiden toimialojen viestintää sekä toimia LION-lehden toimitusneuvoston sihteerinä.

Viestintäpäälliköllä tulee olla vähintään alempi tai ammattikorkeakoulututkinto.

Lisäksi

- kokemusta järjestötyöstä tai muu hyvä tuntemus järjestö- ja vapaaehtoistoiminnasta
- journalistista näkemystä ja kokemusta
- valmiudet muuntaa painettu lehti toimivaksi sähköiseksi mediaksi sekä integroida painettu lehti, www-sivut ja uutiskirjeet yhdeksi toimivaksi kokonaisuudeksi
- erinomainen ja ilmeikäs suomen kielen taito
- hyvä ruotsin ja englannin kielen taito (kirjallinen ja suullinen)
- kansainvälisen ja suomalaisen lions toiminnan tuntemus katsotaan eduksi

HAKEMUKSET

ansioluetteloineen ja palkkatoivomuksiineen pyydetään lähettämään sähköpostitse maatit.kuikka@lions.fi 30.9.2016 mennessä.

LISÄTIETOJA

pääsihteeri
Maarit Kuikka
040 5802494
(pe 16.9. klo 13-14,
ma 19.9. klo 13-14,
ke 21.9. 13-14 ja
pe 23.9. klo 9-10)
ja www.lions.fi.

Kulttuurin moniottelija

Toimittaja, kulttuurivaikuttaja, HuK **Olli Pellikka** kuoli sairauskohtaukseen 19. elokuuta Helsingissä 67-vuotiaana. Hän oli syntynyt Turussa 3. helmikuuta 1949.

Turkulaisuus oli yksi Ollin perusominaisuus, sikäläinen puhetapa hänen tavaramerkkinsä. Olli pääsi ylioppilaaksi Turun Normaaliylyseosta 1968. Hän opiskeli Turun yliopistossa kirjallisuustiedettä, historiaa, sosiologiaa ja filosofiaa. Hän oli tuolloin myös Turun ylioppilasteatterin tarmokas jäsen.

Toinen Ollin persoonaa voimakkaasti värittänyt piirre oli rakkaus Irlantiin. Hän opiskeli 1974–1975 Dublinissa, ja hänestä tuli Suomi-Irlanti-seuran pitkäaikainen toiminnanjohtaja ja irlantilaisen kulttuurin johtava tuntija ja tunnetuksi tekijä Suomessa.

Olli oli todellinen kulttuurin moniottelija: radio-ohjelmien

tekijä, teatteriohjaaja ja näyttelijäkin, itse sanoituksia tehnyt musiikkimies ja laulaja, yksi Turun Ruisrockin perustajista, tietävä matkaopas miltei missä maassa tahansa. Isossa mieheessä riitti energiaa vaikka muille jakaa.

Olli oli järjestöihminen, free-lancetoimittaja-aktiivi, muun muassa RTTL:n hallituksen ja Journalistiliiton valtuuston jäsen. Suomen Journalistiliiton ansio-merkin hän sai 2010.

Päivi Istala
KIRJOITTAJA ON RADIOTOIMITTAJA
JA TEATTERIOHJAAJA,
OLLI PELLIKAN PITKÄAIKAINEN YSTÄVÄ.

Toimittajakoulutuksen pioneeri

Journalistikoulutuksen tienraivaajiin kuulunut professori **Pentti Salmelin** kuoli Tampereella 22. heinäkuuta 91-vuotiaana. Hän oli syntynyt Viipurin läänin Uuraassa 22. toukokuuta 1925.

Salmelin aloitti lehtimiesuranassa *Saimaan Sanomissa* Lappeenrannassa 1947 ja jatkoi *Suomen Sosialidemokraatissa* vuoteen 1958, jolloin tuli nimitetyksi Yhteiskunnallisen korkeakoulun sanomalehtiopin lehtoriksi.

Lehtityön ohessa Salmelin oli suorittanut sanomalehtitutkinnon ja yhteiskuntatieteiden maisterin tutkinnon. Korkeakoulun muutettua Tampereelle 1960 hän jatkoi lehtorina ja suoritti lisensiaatin tutkinnon 1964. Tohtoriksi hän väitteli 1967. Alan oppimateriaalipulaa hän lievensi 1967 kirjallaan *Uutinen ja lehtimies eli uutistyön ongelmia*.

Salmelin oli lehtorina ja yli-

opettajana vuoteen 1974. Hän toimi pari vuotta myös vt. professorina. Vuonna 1970 hän alkoi johtaa myös Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskusta.

Sotaveteraanien huoltoyhdistyksen historiikki *Aseveljien Tampere (1961–2001)* jäi hänen viimeiseksi julkaisukseksi.

Salmelinille on myönnetty Suomen Leijonan ensimmäisen luokan ritarimerkki sekä ensimmäisen ja toisen luokan Vapaudenmitali.

Erkki Teikari
KIRJOITTAJA ON PENTTI SALMELININ
OPPILAS JA TYÖTOVERI.

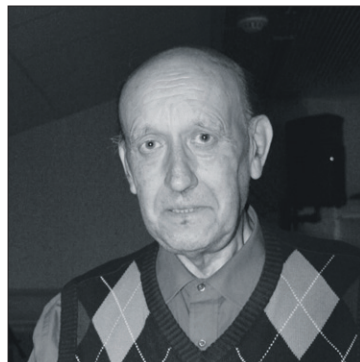
Journalist och lokalhistoriker

Pensionerade journalisten och lokalhistorikern **Börje Sidbäck**, född 1933 i Pörtom, avled lördagen den 13 augusti i Närpes bruten av en svår sjukdom.

Han var redaktör och förman vid *Vasabladets* redaktion i Närpes 1963–1995. Efter att ha gått i pension skrev han samt redigerade och medverkade i sammanlagt ett 70-tal böcker, mest lokalhistoriska dokumentationer. Mycket av det arbetet utfördes i de medborgarinstitutionskurser han ledde.

I våras färdigställde Sidbäck sin sista historik. Samtidigt tilldelades han Frans Henrikson-priset för sin kulturgärning. Under årens lopp engagerade han sig i ett stort antal ideella organisationer.

Sidbäck kom till *Vbl* via *Jakobstads Tidning* (1952), *Österbottningen* (1953–1955), Svenska

nykterhetsbyrån i Vasa och *Hufvudstadsbladet* (1961–1963). Han redigerade och medarbetade i otaliga tidskrifter, som *Fredsposten*, *Samarbete* och *Landsbygdens Folk*.

Som journalist åstadkom han en notis- och reportageskatt vilken historiker och hembygdsforskare har stor nytta av. Som fri publicist och hembygdsforskare lämnar han efter sig en litterär skatt som tjänar allmänheten.

Dennis Rundt
SKRIBENTEN VAR LÄNGE
KOLLEGA MED BÖRJE SIDBÄCK.

Toimituksen luottopakki

Toimittaja **Tapio Saartenoja** kuoli yllättäen nukkuessaan 5. elokuuta kotonaan Seinäjoella. Hän oli syntynyt Alavudella 8. toukokuuta 1961.

Hän teki 35-vuotisen työuransa *Etelä-Pohjanmaassa* ja *Pohjalaisessa* sekä *Ilkan* ja *Pohjalaisen* yhteistoimituksessa.

Äidinkielenopettaja suositteli nuorukaiselle toimittajan polkua jo lukiossa, koska tämän ”aineet olivat nopeasti kirjoitettuja, taitavia, helppolukuisia, mutta hie-man lyhyitä”.

Merivoimissa suoritetun peruskoulutuksen ja aliupseerikurssin jälkeen Saartenoja toimitti *Ruotuväkeä*.

Maakuntalehtien yhteistoimituksessa Tapion poismeno näkyy isona aukkona. Hän oli toimituksen keskeiset tehtävät. Hän

sulautui tyyneesti toimitustyön mullistuksiin ja alati vaihtuviin haasteisiin.

Työyhteisössä Tapio oli rauhallinen, auttavainen ja ystävällinen. Hänestä pidettiin.

Tapio teki metsätöitä, harrasti moottoripyöräilyä ja tähtitiedettä, korjaili autoja ja tietotekniikkaa ja oli taitava sunnuntaikokki. Perhokalastajana hän sitoi itse perhonsa.

Pirkko Lehtimäki
KIRJOITTAJA ON TYÖTOVERI ILKAN JA
POHJALAISEN YHTEISTOIMITUKSESTA.

Odotusaika. Suomalainen ystävä majoitti Waleed Al-Gburin kotiinsa, kun Vihdin Hopeaniemen vastaanottokeskus lakkautettiin. "Rakastan suomalaisia, he ovat ihmisläheisiä", hän sanoo.

Työ vei vaaraan

JOHANNA POHJOLA, TEKSTI • LIISA HUIMA, KUVA

Irakilainen tv-kuvaaja ja fikseri Waleed Al-Gburi pakeni vainoa Suomeen.

Sotakuvaajan tärkeimpiä työvälineitä on tyhjä muistikortti, **Waleed Al-Gburi**, 47, sanoo.

Sellaisen hän tottui vaihtamaan kuvatun materiaalin tilalle, kun työskenteli tv-kuvaajana ulkomaalaisille viestimille Irakissa. Alkuperäinen kortti sujahi yllättävien tarkastusten varalta esimerkiksi kenkään, kiven alle tai auton salapiiloon.

Fikserinä eli paikallisen avustajana Al-Gburi puolestaan naamioi ulkomaalaisia journalisteja mahdollisimman irakilaisiksi hunnuin ja aurinkolasein. Hänen pääasiakkaitaan olivat japanilaiset tv-kanava *Nippon TV* sekä uutistoimistot *The Japan Press* ja *Asia Press*.

Irakilaiskuvaaja kokee, että joutui ulkomaalaisyhteyksiensä vuoksi shiia-miliisin silmätiukaksi. Yhdeksän vuoden aikana häntä syytettiin vakoojaksi,

uhattiin, kidnapattiin, kidutettiin ja vangittiin.

Vielä runsas vuosi sitten elämä Irakin maaseudulla oli mahdollisimman vähien jälkien jättämistä. Al-Gburi vaihtoi autoa tiheään, piiloutui ratsioita olkipaalien taa ja nukkui välillä maissipellolla.

Kunnes ostosreissulla tuntematon auto ajoi vierelle, ikkuna avautui ja ase osoitti häntä.

Al-Gburin auto vaurioitui tulituksessa, mutta hän ja hänen poikansa selvisivät. Al-Gburi soitti heti vaimolleen: elämä Irakissa on ohi, hän ei voisi enää jäädä.

NYT WALEED AL-GBURI juo vihtiläisen omakotitalon pihalla mustaa teetä ja polttaa tupakkaa. Ympärillä humisee koivuja. Poika **Aws Al-Gburi**, 18, keittää sisällä riisiä.

Kun Al-Gburi pakeni esikoisensa kanssa viime syksynä Suomeen, hänellä oli vain yksi tavoite: saada myös vaimo ja loput kuusi lasta turvaan. Suomi

tuntui kaukaiselta mutta lupavalta kohteelta.

Unelma järkkyy heinäkuussa, kun Al-Gburi sai maahanmuuttovirastolta kielteisen turvapaikkapäätöksen. Sen mukaan hän olisi Irakissa turvassa, jos jättäisi työnsä ja muuttaisi pääkaupunki Bagdadiin. Juuri Bagdadista mies alkujaan pakeni maaseudulle.

Al-Gburi on valittanut päätöksestä, joka tuntui hänestä lottoarvonnalta. Myös Journalistiliitto on vaatinut, että hakemus käsitellään uudelleen.

Joka aamu Al-Gburi soittaa Irakiin. Helputus valtaa hänet, kun vaimo vastaa, ja perhe on elossa. Epävarmuus muistuttaa etäisesti journalismia sota-alueilla, joissa suunniteltiin korkeintaan huomista.

"Vain vapaa ihminen voi suunnitella tulevaisuutta. Turvapaikanhakijana minulla on oikeus lähinnä syödä ja nukkua", Al-Gburi sanoo.

WALEED AL-GBURI
ESIINTYY JOURNALISMIN
PÄIVÄSSÄ 14. LOKAKUUTA

MEDIAKUNNASTA TULEE TYÖOSUUSKUNTA

Vuoden 2017 alussa toimintansa aloittavan Journalistiliiton työosuuskunnan nimeksi varmistui syyskuun alussa Mediakunta.

Osuuskunnalle haettiin nimeä suuren suosion saaneella nimikilpailulla, johon lähetettiin lähes tuhat ehdotusta. Valituksi tuli Yleisradion toimittaja **Juhani Törnroosin** ehdottama nimi.

Journalistiliiton hallitus teki syyskuun seminaarikokouksessaan Mediakunnan toimintaa koskevia päätöksiä.

Mediakunnasta tulee työosuuskunta, jonka jäseniksi Journalistiliiton jäsenet voivat halutessaan liittyä. Mahdollisen liittymismaksun suuruudesta päätetään myöhemmin syksyllä.

Osuuskunnasta rakennetaan työyhteisöä freejournalisteille ja muille keikkatyötä tekeville Journalistiliiton jäsenille. Osuuskunta hoitaa jäsenen palkanmaksun, sotu- ja eläkemaksujen sekä verojen maksamisen, kirjanpidon ja tilinpäätöksen.

Mediakunnan palvelukseen palkataan syksyn aikana yksi työntekijä. Rekrytointiprosessi alkaa lähiviikkoina.

Tämän lehden ilmestymisviikolla aukeaa infisivusto osoitteessa mediakunta.fi. Sivulle päivitetään syksyn ajan ajantasaista tietoa osuuskunnan valmisteluvaiheista.

Mediakunnan varsinainen verkkosivu aukeaa tammikuun alussa, kun osuuskunnan toiminta käynnistyy.

Manu Haapalainen

HALLITUS KESKUSTELI JÄSENMAKSUISTA

Journalistiliiton hallitus kävi seminaarikokouksessaan Kirkkonummella syyskuun puolivälissä vapaan keskustelun liiton jäsenmaksuista. Puheen- vuoroja käytettiin muun muassa vähimmäismaksun tasosta sekä ensimmäisen opiskeluvuoden ilmaisjäsenyydestä.

Jäsenmaksuja uudistettiin viimeksi vuonna 2013. Silloista uudistusta valmisteltiin kolmen vuoden ajan. Nyt mahdollisia muutoksia jäsenmaksuihin on luvassa aikaisintaan ensi vuonna.

Manu Haapalainen

Järviseudun Sanomat on Järviseudun Mediatulo Oy:n julkaisema paikallis-lehti. Sen päälevikkialue on Etelä-Pohjanmaan Järviseudulla, toimipaikka Lappajärvellä. Perustamisvuosi on 1962, levikki 6938 kappaletta.

Haemme PÄÄTOIMITTAJAA vakituiseen työsuhteeseen

Lehteä on uudistettu viime vuosina voimakkaasti ja sen toimintaedellytykset ovat hyvät. Työntekijöitä on yhdeksän, lisäksi on avustajia. Taitto on ulkoistettu ja päätoimittaja toimii vuorollaan toimitussihteerinä. Yhtiö julkaisee myös kerran kuukaudessa ilmestyvää Kuukausilehti Meiliä.

Päätoimittaja vastaa printtilehtien lisäksi uuden JS-digin kehittämisestä. Hän toimii toimipisteen esimiehenä, huolehtii sidosryhmistä sekä pohtii uusia toimintamalleja yhteistyössä muiden työntekijöiden ja hallinnon kanssa.

Tehtävässä onnistuminen vaatii alan koulutusta ja kokemusta vastaavista töistä. Työ alkaa viimeistään 1.1.2017.

Vapaamuotoiset hakemukset palkkatoivomukseen 7.10.2016 mennessä osoitteella Järviseudun Mediatulo Oy, Maneesintie 4 A, 62600 Lappajärvi tai sähköpostilla maritta.raudaskoski@jarviseudunsanomat.fi Tiedusteluihin vastaa Maritta Raudaskoski 0400774389.

JÄRVISEUDUN SANOMAT

Vakka-Suomen Sanomat on Vakka-Suomen Media Osuuskunnan julkaisema sitoutumaton aluelehti, joka ilmestyy kolme kertaa viikossa kahdeksan kunnan levikkialueella (Kustavi, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Taivassalo, Uusikaupunki, Vehmaa). Toimituksessa työskentelee kuusi henkilöä. Liikevaihto 1,7 milj.

Haemme nyt lehden palvelukseen PÄÄTOIMITTAJAA

Päätoimittajan tehtävä tulee ottaa vastaan vuoden 2017 alussa. Edellytämme paikallislehtikokemusta sekä muuta journalistista kokemusta. Myös esimieskokemuksesta on etua. Lisäksi uudelta päätoimittajalta odotetaan osaamista ja aktiivista otetta nettilehden uudistamisessa ja sosiaalisessa mediassa.

Vapaamuotoisessa hakemuksessa on mainittava palkkatoive ja mukaan on liitettävä ansioluettelo.

Päätoimittajan työpiste sijaitsee Uudessakaupungissa.

Hakemukset on jätettävä **16.10. mennessä** joko sähköpostitse janne.vuorela@vakka.fi tai postitse Vakka-Suomen Sanomat, Janne Vuorela, PL 84, 23501 Uusikaupunki.

Tiedusteluihin vastaavat vt. toimitusjohtaja Janne Vuorela 044 591 7305 ja hallituksen pj. Sami Honkala 050 554 0667.

Vakka-Suomen Sanomat
VAKKA.FI

Yhdistykset

KESKI-SUOMEN Journalistien syksyn ensimmäinen pressiklubi on tiistaina 4. lokakuuta kello 18–20 Keski-suomalaisen tiloissa. Jyväskylän yliopiston uusi viestinnän professori **Mikko Villi** esittäytyy ja kertoo mitä tekee, tutkii ja opettaa. **Iltalehden** kesätoimittaja **Suvi-Tuulia Nykänen** kertoo kokemuksistaan. Ilmoittautumiset 30.9. mennessä yhdistyksen asiamiehelle sähköpostilla hannu-m.tuovinen@outlook.com tai puhelimitse 0407066071.

TULE TUTUSTUMAAN Keski-Suomen Journalistien 100-vuotishistoria-työhön 11. lokakuuta kello 18–21. Tilaisuus on Jyväskylän Palokassa sijaitsevassa Pelimannitalossa, osoite Saarijärventie 71. Ilmoittautumiset tarjoilun takia 5.10. mennessä 100-vuotishistoriaa valmistelevalle työryhmälle vetäjälle sähköpostilla jamantari@gmail.com tai puhelimitse 0405865760 tai yhdistyksen asiamiehelle **Hannu Tuoviselle** sähköpostilla sihteeriksi@ksjournalisti.fi tai puhelimitse 0407066071.

OIKAISU

Sanna Mattila työskentelee *Ilta-Sanomissa* toimituspäällikkönä, ei uutispäällikkönä kuten *Journalistin* 10/2016 jutussa ”Kuva liittyy aina asiaan” kerrottiin.

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton ammattilehti
92. vuosikerta

SEURAAVAN LEHDEN
ILMESTYMISAIKATAULU

aineisto 5.10.
ilmestyy 13.10.

ILMOITUSMYNTI:
ilmoitukset.journalisti@journalistiliitto.fi, 044 755 5002

Aineisto-ohjeet, väriprofiiliin ja hinnat löydät osoitteesta www.journalisti.fi > ilmoittajille

VARAA ILMOITUSTILASI
AJOISSA.

Suomen Journalistiliitto

PUHELINVAIHDE / TELEFONVÄXEL
(09) 6122 330

KÄYNTIOSOITE / BESÖKADRESS
Säästöpankinranta 2, 7.krs.
00530 Helsinki
Sparbankskajen 2, 7. vån.
00530 Helsingfors

POSTIOSOITE / POSTADRESS
Siltasaarenkatu 16, 00530 Helsinki
Broholmmsgatan 16, 00530 Helsingfors
PL 252, 00531 Helsinki /
Box 252, 00531 Helsingfors

SÄHKÖPOSTIT / E-POST
info@journalistiliitto.fi
jasenasiat@journalistiliitto.fi
(jäsenasiat/medlemsärenden)
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
fornamn.efternamn@journalistiliitto.fi
VERKKOSIVUT / WEBBSIDOR
www.journalistiliitto.fi
www.journalistforbundet.fi

FINKA / A-KASSA
www.finka.fi
(09) 8689 400

Suomen Journalistiliitto on ammattijärjestö, jonka tehtävä on valvoa journalistien ja journalismin etuja. Jäsenkuntamme koostuu viestintäalan ammattilaisista, kuten toimittajista, kuvaajista, graafikoista, kääntäjistä ja kustannustoimittajista.

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

Kunnian kentällä

Hanne Yli-Parkas koettelee rugbyssa rajojaan. Rakkaita ovat myös lajikulttuuri ja joukkue, jonka jäsenet tukevat toisiaan kentällä ja sen ulkopuolella.

NINA ERHO, TEKSTI • JUSSI VIERIMAA, KUVA

Kun Hanne Yli-Parkas poikkasi keväällä 2011 Dublinissa publiin syömään, hän ei arvannut sitä uuden urheiluharrastuksen aluksi.

”Sinne tuli irlantilaisia ja walesilaisia rugbyfaneja katsomaan Irlanti-Englanti-peliä ja aloimme jutella. Kun sisään tuli joukko englantilaisia, päätin paeta fanijoukkojen kohtaamista, mutta he olivat vaan, että ei tässä mitään – rugbyssa ei tapella.”

Pelin edetessä eri kannattajat kajauttelivat laulujaan, taputtelivat toisiaan selkään ja tarjosivat oluita. Kotona Turussa Yli-Parkas houkutteli ystävänsä Castle-baariin katsomaan rygbyepelejä.

”Muutaman pelin jälkeen vakiokatsojat tulivat kysymään, kiinnostaisiko teitä myös treenata lajia.”

MATKALLA ENSIMMÄISIIN treeneihin Yli-Parkas oli hermona. Minäkuva oli enemmän lukutoukan kuin urheilijan, eikä sirosta varresta kasvainsi tv-pelien lihaskimppua millään. Perillä tunnelma oli kannustava, ja laji osoitautui monen kokoisille ja -ikäisille sopivaksi, koska eri pelipaikoissa tarvitaan eri ominaisuuksia.

Siihen aikaan koko Turku Eagles treenasi yhdessä, mutta nykyisin naisia riittää omaksi joukkueekseen, jonka nimi on Swans.

”Joukkue on meille kuin toinen perhe. Tapaamme muutoinkin kuin treeneissä, viestimme somessa ja autamme toisiamme, missä ikinä tarvitaan.”

Toisten tuki ja luottamus ovat avainasioita myös kentällä. Koska rugbyssa syötetään

vain taakse tai sivulle ja taklaaminen on lajin suola, kukaan ei pääse vastustajan maallille yksinään. Pallosta taistellaan *ruckeissa* ja *mauleissa*, joista maallikko ajattelee ”vaarallinen ihmiskasa”.

”Mutta peli näyttää rajummalta kuin on. Koska ainoa pakollinen suoja on hammas-suoja, säännöt kertovat tarkkaan, ketä ja miten saa taklata.”

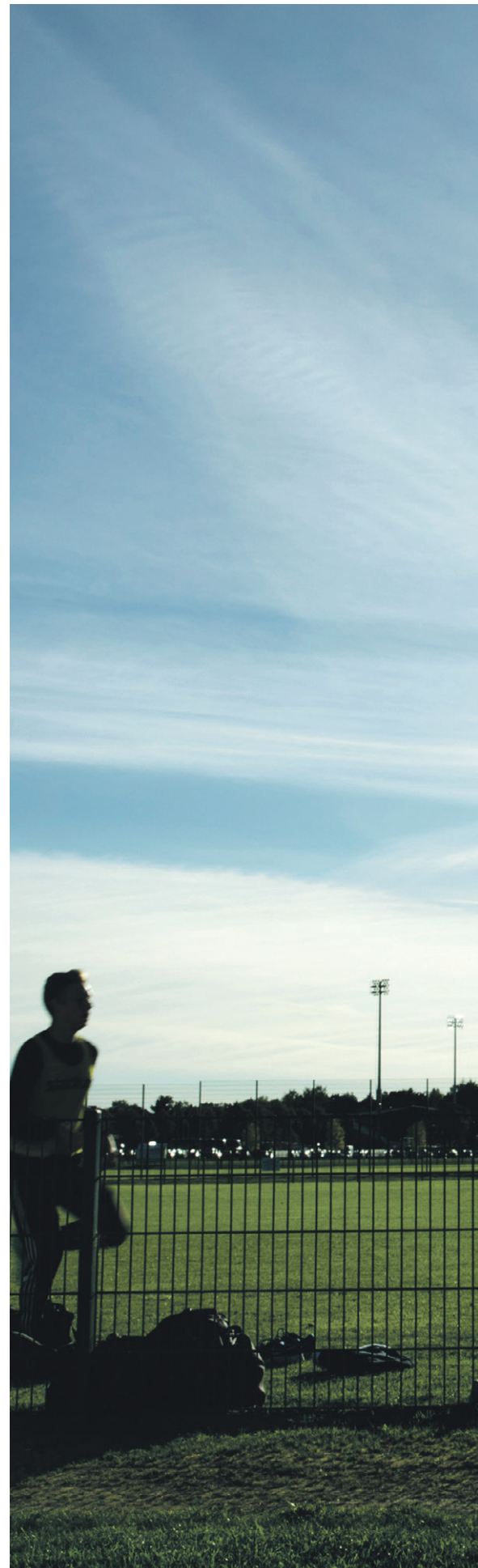
MUSTELMIA KENTÄLLÄ tulee silti, joskus pahempiakin vammoja, mutta Yli-Parkas sanoo, että peliin latautuneena muksauksia harvoin huomaa. Kun häneltä toissa vuonna murtui pelissä jalka, ensimmäinen, harmistunut ajatus oli ”en asettanut palloa oikein maahan”.

”Joukkue on meille kuin toinen perhe.

Vaikka paraneminen kesti kauan, Yli-Parkas ei ole ajatellut lopettaa lajia. Kentälle vetää halu ylittää rajansa, puskea läpi ja kasan alta viime minuuttiin saakka. Oma lukunsa ovat tunnelmantäyteiset pelireissut ja pelien jälkeiset illanvietot, ”kolmannet puoliajat”, joihin kutsutaan kaverihengessä myös vastustajat.

Nykyään Yli-Parkas pelaa ’etukentän puskipijana’ *forwardina*, joille avautuu enemmän maalipaikkoja kuin ’takakentän juoksijoille’ *backseille*. Pahaksi onneksi hänen ensimmäisen maalinsa, *tryn*, peitti taistelun tuoksina.

”Mutta se oli sitten niin. Rugbyssa tuomarille ei mussuteta.” ●

VAPAALLA

HANNE YLI-PARKAS

- 38-vuotias Turun Saomien uutistoimittaja.
- Harrastaa 15 pelaajan rugbya Turku Eagles Swansissa. Toimii myös seuran hallituksessa.
- Joukkue harjoittelee ympäri vuoden kaksi kertaa viikossa. Kesäharjoituspaikka on Kupittaaan nurmi numero 11.
- Swans pääsi tänä vuonna ensimmäistä kertaa naisten SM-sarjan semifinaaliin.

◀ **Ajatus kasassa.** Swansin harjoituksissa keskitytään paljolti lajiin, ja salit ja lenkit tehdään omalla ajalla. "Vaikka töissä olisi ollut kuinka stressaava päivä, se unohtuu kentällä. Jos rentous on hukassa ja ajatus harhailee, tulee helpommin loukkaantumisia", Hanne Yli-Parkas sanoo.

Uusi levy on löytynyt

Sain käsiini *Mediapäivä*-lehden, joka esittelee 16. marraskuuta järjestettävän samannimisen seminaarin sisältöä. *Mediapäivä* on työnantaja- ja kustantajärjestöjen tuottama ”vuoden kärkitapahtuma”, joka järjestettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2013.

Mediapäivä-lehti on kaikin puolin laadukas ja kiinnostava julkaisu. Kansijutussa etsitään keinoja Googlen ja Facebookin haastamiseen. Muita otsikkoaiheita ovat kyberuhka, digikavun hakeminen, verkkomainonnan estoon liittyvät ongelmat ja mobiilijulkaisemisen tärkeys.

Yksi outo piirre lehdestä kuitenkin löytyy: mihin unohtui Yleisradio? Kysehan on kaupallisen julkaisuyhteisön julkaisemasta 28-sivuisesta lehdestä, mutta vain yhdellä sivulla käsitellään Ylen rahoitusta.

Ja millä tavalla: takuuarhakkä Yle-rahoituskriitikko **Vesa-Pekka Kangaskorpi** toteaa pääkirjoituksessaan lähes rakentavaan sävyyn, että ”on hyvä, että Ylen toimintaedellytykset on turvattu”.

Nyt ollaan mediamurroksen ytimessä – manerlaattojen liitoskohdassa.

Manu Marttinen

Hölmöilyä raskaassa sarjassa

Keskusteluohjelma *Obs Debatt* käsitteli torstaina 8. syyskuuta suomenruotsalaisen lehdistön tilaa. Ohjelmassa haastateltu toimittaja **Annica Lindström** kertoi, etteivät ankkalammikon vallanpitäjät ole kovin tottuneita kriittiseen tarkasteluun.

Eivät todella.

Yle Vegan *Eftersnack* paljasti myöhemmin, että samaan ohjelmaan debatoimaan tuotu Konstsfundetin toimitusjohtaja **Kaj-Gustaf Bergh**, Svenskfinlandin satraappi, oli uhannut lähteä pois vähän ennen suoran lähetyksen alkua. Bergh kun ei halunnut vastata kysymyksiin lausunnoista, jotka hän oli antanut *Amos arv*-lehdelle. Ei, vaikka vierailusta sovittaessa Berghille oli kerrottu sen liittyvän muun muassa juuri näihin samoihin kommentteihin.

”Itkupotkuraivarin” seurauksena *Obs Debatt* jätti hankalimmat kysymykset kysymättä – omaksikin harmikseen. Tuottaja **Bettina Säg-**

bom myönsi ohjelman omassa verkkojutussa, että Bergh olisi pitänyt rohkeasti haastaa.

Onneksi Berghin keskustelukumppanina oli kuitenkin **Jörn Donner**. Hän ei pelännyt käyttää lehtikentällä tehdyistä päätöksistä termiä ”kapitala dumheten”.

Marja Honkonen

(Itse)kriitikki kunniaan

Viikot **Tuukka Temosen** ohjaaman *Teit meistä kauniin* -elokuvan ensi-illan ympärillä ovat olleet kriittisen journalismin kulta-aikaa läpi mediakentän.

Kun elokuva oli haukuttu (*Image*) ja ohjaaja pahoittanut mielensä, päästiin tiedustele-

maan, onko tämä ottanut kritiikin hieman henkilökohtaisesti (*Aamulehti*). Sitten kyseenalaistettiin hampurilainen punkbändi-elokuvan oheistuotteena (Yle) ja lopuksi se, että kasvissyöjiin liittyvän elokuvan nimikkohampurilainen sisältää lihaa (*Iltamakasiini*).

Eräs toinen kritiikin laji taisi työn tuoksinaissa kuitenkin unohtua. Jos elokuva on huono, toki kriitikon pitää se häneen luottavalle yleisölle ponnekkaasti kertoa. Mutta ketä tai mitä palvelee se, että koko kenttä tekee päiväkausia Facebook- ja tiedotuspohjaisia juttuja ohjaajan joka inahduksesta?

Todennäköisesti eniten Temosta, joka on julkisuuspelissä todella taitava.

Nina Erho

Yleisönosasto

Jari Peltonen

OLIN 1-VUOTISSYNTÄREILLÄ. PALJON OH LAPSIA. NO MISTÄ SELLÄ PUHUTTIIN? RAIVOKOHTAUKSISTA. MUTTA EI LASTEN, VAAN AIKUISTEN! NETTIRAIVOKOHTAUKSISTA! IHMETELTIIN SITÄ, MIKSI VAIKKAPA VAUVA.FI SIVUSTOLLA ISO IHMINEN JOUTUU RAIVON VALTAAN, PUHUTTIINPA SITEN VAIPPAMERKESTÄ TAI VAUVAN RUUISTA. HETI OLLAAN VALMIITA SUURIN PIIRTEIN AMPUMAAN. SITEN ASIA SELVISI, SE ON KUULEMAA HUVIA! NÄIN SELITTI ERÄS NUORI MIES! NO, HUVINSA KULLAKIN.

